BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!

kitle

haftalık sosyalist gazete

PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR

S.118 5 tl

BAĞIMSIZ, DEMOKRATİK, BARIŞCI KIBRIS

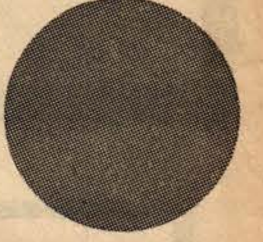
SİLAHLANMA YARIŞINA SON

'den haberler

AYDIN'DA FAŞİST BASKILAR SÜRÜYOR...

TSİP İl Başkanı ve İl Sekreteri Derhal Serbest Bırakılmalıdır!

TSİP Aydın İl Başkanı ve İl Sekreteri arkadaşların tutuklanması ile ilgili bir açıklama yapan Veli Gürcan «Ahmet Yündü arkadaşın bir cinayete kurban gitmesinin üzerindeki esrar perdesi kalktıkça ve olayda polis»in kastı açığa çıktıkça hakim sınıflar ve onların gizli-açık faşist mihrakları telaşa kapılmaktadırlar. Kontrgerillacı Aydın polis'i bu olaydan sonra birden bire ilerici ve demokratik güçleri karşısında bulmuştur. Olayın üstü küllenip unutulacak sanmıştır ama, bu mümkün olmamıştır. Tüm Demokratik güçlerin haklı tepkisi ve ilerici birliğini parçalamak isteyen hakim sınıflar ve onların kolluk kuvvetleri, ilericileri, gerçek demokratları, işçi sınıfı sosyalistlerinden koparmak istemişlerdir. İl Başkanımızın ve İl Sekreterimizin tutuklanmalarının nedeni, olaya haklı bir tepki gösteren CHP'yi ve demokratik güçleri bu 'faşist cinayetten' 'tenzih' etmek olmalıdır. Ş. Demirkapı ve A. Paksoy arkadaşların hiç bir yasal nedene dayanmayan haksız tutukluları, hem Aydın'da yapılacak kitlesel bir gösteriyi önlemek, hem de sosyalistleri tecrit etmek amacına yöneliktir» demiştir. «Fakat bu oyunlar sökmeyecektir» diyerek sözlerine devam eden V. Gürcan: «Olayın kasıtlı bir cinayet olduğunu, bütün bölge emekçi halkı bilmektedir. Ve mesele partimiz aracılığı ile ülke çapında da ilericilere, demokratlara, tüm yurtseverlere ve sosyalistlere mal edilecektir. Bu olay hakim sınıfların ve polisin umduğu ve beklediğinin aksine ilerici güçlerin birliğini bozmamış, bozamamış, bilakis güçlendirmiş ve faşist tırmanışa karşı sınıfsal hıncımızı bilemiştir.

Demirkapı ve Paksoy arkadaşların tutuklanmalarına gelince; yukarıda saydıklarımızın yanında, şu hususları da bir daha ve özellikle hatırlatmak gerekir:

Birinci olarak, faşistler Aydın'da TSİP'in güçlenmeye başlamasından, yine kadroların güvenini kazanmaya başlamasından ecelinden korkarcasına korktuklarını göstermişlerdir. Aydın Genel Merkez görevlisi A. Paksoy arkadaş parti görevine başladığının birinci haftasında karakola ve 1. Şubeye çekilerek tehdit edilmiş, kendisine «Aydın'ı terketmesinin hayırlı olacağı» «iyi saatte olsunlar»ca ihtar edilmiştir. Fakat il sekreterimiz bu polis-faşist tehdidine kulak asmayınca bu defa cadde boyunca yürürken A. Yündü cinayetinden üç gün sonra merkez karakoluna (hiç bir gerekçe göstermeden) götürülmüştür. Aynı gün bildiri dağıtan CHP İl Örgütü üyelerine ve özellikle A. Paksoy arkadaşa işkence edilmiştir. Dayak atıldığı ve işkencenin yapıldığı raporla sabittir. Hem de işkence yapıldıktan 48 saat sonra doktora götürülmesine rağmen..

İkinci olarak, A. Paksoy'un karakola çekilmesine parti üyelerinin ve CHP il örgütü yöneticilerinin müdahale etmesiyle polis gerilemiş, il sekreterimizi serbest bırakacağını söylemeye başlamıştır. Nitekim aynı gece saat: 23.00 sularında TÖB-DER lokaline gelen bir cip dolusu siyasi polis, «Abdülkadir'in kimlik tesbiti yapılıp bırakılacağını, bu işlem için nüfus hüviyet cüzdanının gerekli olduğunu» söyleyerek il başkanı Şaban Demirkapı'yı almış ve kasap dükkânına götürmüştür. Burada ellerinde hiçbir yasal arama belgesi olmadığı halde, Ş. Demirkapı'nın kasap dükkânı Gestapoya yaraşan bir hoyratlıkla alt-üst edilerek aranmıştır. Ve A. Paksoy'un halen dükkânda duran bavulu içindeki çamaşırlar ve kitaplarda dahil olmak üzere müsadere edilerek il başkanı Şaban Demirkapı ile birlikte karakola götürülmüş ve bir daha serbest bırakılmamıştır. Bırakılmamıştır, çünkü kontrgerillacı Aydın polisi Şaban Demirkapıyı içeri atabilmek için «çok mühim deliller ele geçirmiştir!?» Polisin bu faşist baskısı aslında Şaban Demirkapı'dan ne kadar korktuğunun, işçi sınıf sosyaaizmi nin sevilen, saygı duyulan, mahalli önderlerinden ne kadar çekindiğinin bir belirtisidir. Aynı gece il başkanı arkadaş da her türlü hakarete, dayak ve işkenceye maruz kalmıştır. Bu da hükümet doktoru raporlarıyla sabittir. Polisin tutuklamaya neden gösterildiği «mühim delillere» gelince (!) bu sadece gülünçtür o kadar. Zira adedi asla biri geçmeyen Kitle gazeteleri ve eğitim broşürleri, ilke dergileri, bir işçinin şiiri, bir basına verilmemiş demeç ve piyasada her on lira verenin bol bol bulabileceği kitaplardır, bulunanlar...

Polis belki Aydın'da TSİP üyelerini tutuklamakla kitle eylemini — o da geçici bir zaman için — önlemiştir ama, olayın halka mal olmasını önleyememiştir, önleyemeyecektir.

Hakim sınıflar CHP il örgütünü belki «olaylardan tenzih» edebilmişlerdir ama, CHP içindeki sınıf mücadelesini kızıştırmışlardır. Sol sosyal demokrasinin yükselmesini ve ilerici güçlerle dayanışmasını asla önleyememişlerdir, önleyemeyeceklerdir. Ahmet Yündü canı pahasına, Şaban Demirkapı ve Abdülkadir Paksoy arkadaşlar demir parmaklıklar arkasına atılmaları pahasına bunu sağlamışlardır. Ve ispatlamışlardır. Gerçek suçlular «senelik mükâfat iznine» çıkmıştır. Elini kolunu sallaya sallaya aramızda gezinmektedir. Olayın üstüne varmaktan görevliler adeta çekinmektedir. Valinin ve hükümet doktorunun «zamansız» izinleri nasıl açıklanabilir? Nöbetçi Savcı TSİP il başkanı ve il sekreterinin işkenceye uğradıkları şikayeti dilekçesini kabulden niçin imtina etmiştir.

Bütün bunlar bir gün tek tek açıklığa kavuşacaktır. Ş. Demirkapı ve A. Paksoy arkadaşların haksız ve kanunsuz tutuklanmalarına gelince, önce şunu söyleyelim ki hiç ama hiç bir baskı TSİP yöneticilerini ve üyelerini anti-faşist, anti-emperyalist mücadeleden alı koyamaz. Hiç bir baskı bizi yıldıramaz. Hatta o çevrenin pek şöhretli (!) kontrgerillacı teşkilâtı Aydın polisi bile... Bu yapılanların hesabı er geç sorulacaktır. Bu böyle biline... Olayı ve MC'nin faşist tırmanışını önümüzdeki günlerde TSİP olarak bölge çapında teşhir eden, gerçekleri açıklayan, bildiri, afiş ve toplantılara başlayacağız. Şimdiden bu konuda çalışmalarımız vardır ve ilerici güçlerin objektif birliğini sağladık. MC'yi onun faşist tırmanışını ve MC'nin başı büyük banka soyguncusunun kim olduğunu daha açık, daha belgesel, daha kesin bir biçimde açıklayacağız,» demiştir.

Bize gelen son haberlere göre Ş. Demirkapı ve A. Paksoy, arkadaşların hakkında T.C.K.' nun 142. maddesine muhalefet gerekçesi ile hazırlanan iddianameye itirazda kabul edilmemiştir. Ve TSİP il başkanı ile sekreteri mahkemeye çıkacakları günü beklemektedirler. Bu arada TSİP Aydın il başkanı Devlet Güvenlik Mahkemesinin aradığı bir anarşisti, «evinde saklamak suçuyla tutuklandı» başlıklı yalan ve kasıtlı haber veren Yeni Asır gazetesi hakkında da dava açılacaktır.

TSİP il başkanı ve il sekreteri derhal serbest bırakılmalıdır.

Hakim sınıfların ve onların kolluk kuvvetlerinin faşist baskılarına son verilmelidir.

Bütün bu faşist baskıların ve kanunsuzlukların hesabı er geç sorulacaktır...

REŞİT SUNA'NIN 5 YILLIK CEZASI ONAYLANDI

TSİP İskenderun ilçe başkanı olduğu sırada ilçe binasında Marx, Engels, Lenin, Stalin ve Dimitrov'un resimlerini duvara astığı, ilçe panosuna «komünizmi övücü» mahiyette yazılar yazdığı ve bir bildiride komünizm propagandası yaptığı iddiası ile Adana DGM'de yargılanarak 5 yıl hapis cezası alan TSİP Adana il başkanı Reşit Suna, yargıtaya başvurmuştur. Fakat evrakın yargıtaya gelmesinden sonra 20 gün içinde Reşit Suna'nın cezası onaylanmıştır. Böylece DGM için özel olarak kurulan yargıtay 9. cu dairesinin de kimliği daha iyi anlaşılmaktadır.

TSİP: DGM'ler Kaldırılmalı, Mağdurlarına iadei Mahkeme Hakkı Tanınmalı

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi (TSİP) Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, yaptığı açıklamada partisinin Adana İl Başkanı Reşit Suna'nın DGM tarafından 5 yıl hapse mahkûm edildiğini açıklamış ve DGM için Yargıtay'da kurulan özel 9 cu dairenin 20 gün gibi kısa bir zamanda «jet hızıyla» bu kararı onayladığını belirterek «DGM'ler lâğv olmakla kalmamalı, bu mahkemelerin mağdurlarına iadei muhakeme hakkı tanınmalıdır,» demiştir.

TSİP Genel Başkanı «Partimizin kuruluşundan bu yana DGM'lere karşı yürüttüğü mücadele çok daha geniş demokratik güçlerle sonuna dek sürecek, bu 12 Mart kalıntısı gerici anti-demokratik kurumlar mutlaka lâğvedilecek, toplum bünyesinde açtığı yaralar telâfi edilecektir» diyerek TÜRK-İş'in DGM yanlısı tutumunu «işçi sınıfımıza yeni bir ihanet» diye nitelemiştir.

MC iktidarı Zam Üstüne Zam Getiriyor

Gerici Milliyetçi Cephe Partileri topluluğu bir yandan çeşitli provokasyonlar ve anti-demokratik uygulamalarla halkımızın siyasi ve demokratik özgürlüklerini daha da kısma çabalarını sürdürürken, öte yandan Kıbrıs sorununun barışçıl çözümünü engellemek için gerici ve tahrikçi bir politika izlerken, ekonomik alanda tam bir çıkmaz içindedir.

MC'nin dış politikada Yunanistan ile Türkiye arasındaki gerginliği arttıran, şovenizmi kışkırtan tutumu, burjuva makyavelizminin Türkiye'de çok uzun yıllardır uygulanagelmiş yöntemlerinden birisidir. Üstelik Kıbrıs sorunu Menderes zamanından beri bu Makyavelist manevralara en çok alet edilen konulardan birisi olagelmiştir. Şöyle ki: Türkiye'nin egemen sınıfları ve onların partileri Kıbrıs sorunu gibi Türkiyeyi yakından ilgilendiren dış politika olaylarını daima ülke içindeki ekonomik krizi maskelemek, sömürü ve baskıdan bunalan emekçi halkın dikkatini dış olaylara ve sözde «milli davalara» çekmek, kitleleri şovenizmle ve «milli birlik beraberlik» «Vatan Millet Sakarya» türküleri ile avutup, sınıf mücadelesini yavaşlatmak için bir propaganda aracı olarak kullanmağı âdet edinmişlerdir.

Bugün de MC iktidarının Kıbrıs konusundaki ve MTA jeofizik-Sismik araştırmaları hakkında izlediği politika bundan farklı değildir. Demirel iktidarının Kıbrıs ve Ege çığırtkanlığının bugünkü koşullarda başlıca iki amacı vardır:

- «Milli» gürültüler yaratarak işçi sınıfımız, emekçi halkımız ve onun tüm ilerici güçleri üzerinde anti-demokratik, anti-komünist baskıları yoğunlaştırmak ve bu hay-huy içinde — kısa vadede — ne yapıp yapıp Devlet Güvenlik Mahkemelerinin ömrünü uzatmak, yeni tasarıyı mecliste kanunlaştırmak..

- Derinleşen ekonomik kriz karşısında kitlelerin hoşnutsuzluğunu ve yükselen sosyal muhalefetini şovenizm yoluyla perdelemek. Sessiz sedasız biribiri peşi sıra gelen zamları, «milli dava» tülleri içine büründürmek ve halkın çektiği bunca sıkıntıyı sözüm ona unutturmak...

ZAM, ZAM, ZAM...

Gerici MC iktidarı burjuvazinin ekonomik krizini, artan militarizm masraflarını emekçi halkımızın sırtına yüklemektedir. Bunun için zamlar birbirini izlemektedir. Yakın zamanlarda ekmeğe zam gelmiş, —ya da aynı anlamı taşıyacak şekilde— ekmeğin gramajı azaltılmıştır... Elektriğin kilovat saatine zam gelmiş, ama bu zam sanayicilerin değil, dar gelirli emekçi halkımızın aleyhine olmuştur. Petrol ürünlerine ve çimentoya zam yapılmıştır. Pirince zam gelmiştir. MC'nin halkımıza son zam «hediyelerinden» birisi de bütan gazına getirilen *astronomik* zam olmuştur. Bugün sadece kent emekçileri değil, on milyonlarca kır emekçisi de bütan gazı kullanmaktadır. Bütan gazına getirilen zamlar MC partilerinin zaten işçisiyle, köylüsüyle, diğer dar gelirlisiyle kıt kanaat geçinen, boğaz tokluğuna yaşayan, asgari ihtiyaçlarının tümü bile karşılanmayan on milyonlarca emekçinin cebine el uzatmaktır.

Üstelik MC iktidarı, bunu yaparken LPG (Likid Petrol Gaz) diye halkımızın hiç alışık olmadığı bir terimi kullanarak güya bu zammın yol açacağı tepkileri yumuşatacağını sanacak kadar acizdir, böylesi bir kelime oyunuyla bu zammın önemini gizleyeceğini sanacak kadar zavallıdır...

YENİ ZAM FURYASI GELİYOR

Bu zamları yeni ve daha önemli zamlar izleyecektir. Kapitalist ekonominin dar boğazlarında tekelci burjuvazinin başvurduğu bir yoldur bu. Üstelik gelecek yıl seçim yılı olduğundan dolayı, seçimlere iktidar partileri olarak girmek isteyen MC partileri gelecek yıl zam yapmanın kendilerine getireceği sandıksal zarardan çekindiklerinden, önümüzdeki aylarda birbiri peşisıra zamları halkımıza dayayacaklardır.

Getirilen resmi zamlar dışında, imalatçı ve toptancılar ve bu arada perakendeciler de her geçen gün kendiliğinden zamlar yapmakta, fiyatlar hızla yükselmekte, pahalılık âfeti giderek emekçileri daha çok sıkan bir boyunduruk olmaktadır.

İşte bu nedenle faşist tırmanış şiddetlendirilmektedir. İşte bu nedenle DGM üzerinde böylesine fazla durulmaktadır ve işte bu nedenle Kıbrıs ve Ege konusunda böyle büyük şoven gürültüler kopartılmaktadır. Fakat burjuvazinin bu manevraları çok eskimiştir ve etkisizleşmiştir. Artık büyük bir uyanış içinde olan işçi sınıfımızı ve emekçilerimizi böyle demagojilerle kandırmanın ya da zorbalık yöntemleriyle sindirmenin kolay olmayacağını bizzat tekelci burjuvazi de görmektedir.

İşçi sınıfı sosyalistleri, işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın İKTİDAR MÜCADELESİ bütünlüğü içinde, *pahalılığa, işsizliğe* ve *demokrasi düşmanlığına* karşı emekçilerimizin güncel *ekonomik-demokratik* taleplerinin öncülüğünü de omuzlamak, güncel mücadele ile, stratejik iktidar mücadelesini işçi sınıfının bağımsız ve devrimci politikasında bütünleştirmek zorundadırlar, bu uğurda gösterilmekte olan çabaları güçlendirmek, varolan güçleri birleştirmek zorundadırlar.

DGM'lere KARŞI MÜCADELEDE YENİ PAROLAMIZ:

Devlet Güvenlik Mahkemelerine karşı demokratik mücadele giderek yaygınlaşıyor. Her geçen gün daha geniş demokratik güçler geniş emekçi yığınlar DGM'lerin karşı aktif davranışa geçiyorlar.

DGM'lere karşı demokratik mücadelenin bugün varıldığı aşamada *sonuç* henüz *alınmış değildir*. Adalet Partisi her zamanki makyavelist oyunlarından birisini denemiş ve Meclis Danışma Kurulu toplantısında tüm ilgili partilerce Meclisin 3 Ağustos'da tatile girmesi ve bu zamana kadar DGM tasarısının görüşülmemesi oybirliği ile kabul edildiği halde, Meclis oturumunda AP. tasarıyı gündeme getirmiştir.

AP'nin ve diğer gerici partilerin DGM yasasından kolay vazgeçmeyecekleri açıktır. 3 Ağustos'a kadar tasarının getirileceği, ya da daha sonra bile, bir olağanüstü toplantıya mesele getirilecektir. Bu nedende DGM karşısındaki mücadelemiz hâlen devam etmektedir. Edecektir de...

İkinci olarak, DGM'leri fiilen kalksa bile bu mahkemelerin mağdur ettiği pek çok siyasi hükümlü ve tutuklu vardır. Bunlar arasında kimilerinin cezaları kesinleşmiştir. Kimileri ise bir buçuk yılı aşkın zamandır tutukludur. Cezaları kesinleşenler için mutlaka *iadei muhakeme* hakkı tanınmalıdır. Öte yandan DGM'ler tarafından mağdur olanlar, beraat ettikleri takdirde onlara tazminat verilmelidir.

DGM'lere karşı mücadelemiz sürerken *iade-i muhakeme* ve *tazminat* hakkı konuları ele alınmalı, demokratik mücadele bu *kapsamda* yürütülmelidir.

Gazetemiz, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin bu konudaki istemini desteklemektedir.

KİTLE

EGE SORUNU VE TAHRİKLER

Maden Tetkik ve Arama (MTA) Enstitüsünün denizaltı petrol arama gemisinin Ege denizinde petrol aramalarına başlamak için hazırlıkların bitmesi Türkie ve Yunanistan arasındaki gerilmin artmasına yol açtı. Türkiye ve Yunanistan yöneticileri karşılıklı olarak tehdit ve karşı tehdit yarışına girdiler.

Böylece Türkiye ve Yunanistan arasındaki gerginlik suni ve karşılıklı olarak arttırılmakta ve kışkırtılmaktadır. Kışkırtmalar Türkiye ve Yunanistan halklarını biribirine karşı şoven duygularla düşmanlaştırmak amacını taşımaktadır.

Son günlerde Türkiye ve Yunanistan yöneticileri arasında kızışan söz düellosu, durumu giderek vahimleştirmekte, karşılıklı bir şovenist ve militarist tırmanışı tehlikeli bir noktaya doğru çekmektedir.

Genel Kurmay Başkanının 15 Temmuz akşamı verdiği demeç Türkiye ile Yunanistan arasındaki gerginliğin uç bir noktaya doğru yaklaştığının yeni bir kanıtı olmuştur.

Kıta sahanlığı Türkiye ile Yunanistan arasında iki buçuk yıl önce ihtilâf konusu olmuştu. Aradan geçen Kıbrıs olayları kıta sahanlığı konusunda iki ülkenin barışçıl bir çözüme varmasını engellediği gibi, ihtilafı büsbütün derinleştirdi. Bu sorun bugün Türk ve Yunan iktidarları arasında Kıbrıs meselesinin yanısıra bir şovenist tahrik konusu oldu. Bundan da ötede, Türkiye ve Yunanistan'daki iktidarda ya da muhalefette bulunan burjuva partilerinin iç politika manevraları haline getirildi. (Ama burjuva partilerinin bu silahı aynı zamanda ellerini yakacak bir araçtır da... Bunu zaman gösterecektir.)

Oysa her iki ülke arasında Kıta sahanlığı konusunda barışçı bir çözüm ve uzlaşma mümkündür. Şayet sorun iki ülke arasında çözülemezse, konunun Birleşmiş Milletlere götürülmesi, ve oradan çıkacak karara her iki ülke yönetiminin de uyması gerekir.

Durum böyleyken, uzlaşmanın mümkün olduğu bir konuda karşılıklı tahrik ve tehditlere girişmek, iki ülke arasındaki barış ihtimallerini büsbütün güçleştirdiği gibi, bölge barışını ve Kıbrıs sorununun çözümünü de tehdit etmektedir.

İşçi sınıfı iki ülke arasında barışı ve halkların kardeşliğini savunmaktadır. Ve bunalımın her yeni aşamasında politikasını bu ilkeye göre çizecek, şoven şartlanmalara, savaş kışkırtıcılığına karşı mücadele edecek kitlelere barış ve kardeşlik yolunu gösterecektir.

Tüm Yabancı Üslerden ve Askerden Arınmış

BAĞIMSIZ, DEMOKRATİK, BARIŞÇI KIBRIS

Faşist Sampson darbesi ve Türkiyenin adaya asker çıkarmasının ikinci yılının dolduğu bu günlerde Kıbrıs sorununun çözümsüzlüğü olduğu gibi sürüyor.

Kıbrıs'ın bağımsızlığının, toprak bütünlüğünün ve egemenliğinin ihlal edilmesinden bu yana geçen iki yıl içinde sorun giderek kangrenleşti. Bu zaman zarfında kukla bir Türk devleti oluşturuldu, adına Kıbrıs Türk Federe Devleti denildi. Bu devlet hâlen dünya kamu oyu önünde gayrimeşru bir kuruluş, kimsenin tanımadığı ve tanımaya da niyeti olmadığı kendinden menkul bir «devlet» olarak varlığını sürdürüyor.

Gene bu zaman zarfında onbinlerce TC yurttaşı sessiz sedasız ve *gayrimeşru olarak* Kıbrıs'a sokuldu, yerleştirildi. Kuzey kesimindeki Rumların göçmesi sonucunda boşalan tarlalar ve dükkânlar onlara verildi böylece, ayrıca bir fiili durum ve gasp durumu yaratıldı. Üstelik Kıbrıs'a giden T.C. yurttaşlarının büyük çoğunluğunu Kıbrıs savaş harekâtı sırasında ölenlerin yakınları ya da gericifaşist partilerin özellikle seçtikleri sağcı eğilimli kimseler oluşturuyordu. Böylece bir yandan Kıbrısdaki Rum ve Türk kesimi arasındaki çelişki yeni kan davalarıyla sun'i olarak derinleştirilmek istenirken, öte yandan Kıbrıs Türk topluluğundaki demokratikleşme sürecinin engellenmesi ve faşistleştirmenin yoğunlaştırılması emeli güdüldü.

Gene bu zaman zarfında konuyu görüşen Birleşmiş Milletler Türkiye'nin Kıbrıs Savaş harekâtını *işgal* ve *istilâ* olarak niteledi ve Türk işgal kuvvetlerinin adadaki askerlerini der hal geri çekmesini, bölgeyi Birleşmiş Milletler Barış kuvvetlerine devretmesini, böylece Kıbrıs Cumhuriyetinin ihlal edilmiş olan toprak bütünlüğünün iade edilmesini büyük bir çoğunlukla kararlaştırdı. Bu karara az sayıda çekimser ülkenin yanında sadece bir tek ülke muhalif kaldı; o da Türkiye Cumhuriyeti delegasyonu idi.

Faşist Sampson darbesi ile başlayan ve Türkiyenin çıkartması ile devam eden gerici girişimler zinciri Türkiye ile Yunanistan arasında silahlanma yarışını kızıştırdı.

Böylece Doğu Akdeniz'de bölge barışı zaafa uğradı. Savaş kundakçılığı aldı yürüdü. Türkiye ve Yunanistan'da şovenizm iyice azıttı. Yunanistan, Türkiye ve Kıbrıs'da yaşayan Rum ve Türk halkları biribirine karşı kıyasıya kışkırtıldı.

Emperyalizmin ve özellikle Amerikan emperyalizminin kukla gibi oynattığı Türk ve Yunan gerici güçlerinin bu politikaları sayıları onbinlere varan insanın ö.lümüne yol açtığı gibi, iki yıldır sürdürülen barış düşmanı ve şovenist tutumların faturası Türkiye, Yunanistan ve Kıbrıs emekçilerinin sırtına yüklendi. Emperyalizme bağımlı bu azgelişmiş kapitalist ekonomiler büsbütün krize girdi, krizin bedelleri işçilerin ve diğer emekçilerin durumlarının, yaşama ve çalışma koşullarının bozulmasına yol açtı.

Gene bugün onbinlerce Kıbrıslı emekçi yerlerinden, yurtlarından, topraklarından oldu, kendisini güvenlikte hissedeceği bölgelere göç etti. Bu durum onbinlerce kişinin kendi ülkesinde, kendi devletinde göçmen olarak yaşamak zorunda kalması gibi insanlığın çağdaş yüzkaralarından birisini oluşturmaktadır.

Faşist Sampson darbesinin ve onu izleyen Türk Savaş Harekâtının iki yıl içinde bölgede açtığı zararlar ve kısa bir savaş dönemi bile onbinlere varan can kaybına, gene onbinlere varan direkt ve dolaylı zararlara ve on milyonlarca Türkiyeli ve Yunanistan'lı emekçinin yeni yükler yük lenmesine yol açmıştır. Bütün bu dramatik olayların ardındaki ana güç Amerikan emperyalizmidir.

Orta Doğu'nun ve dünyanın tüm anti-emperyalist güçleri, barıştan, demokrasiden, bağımsızlıktan ve sosyal ilerlemeden yana bütün devrimci-ilerici güçleri Kıbrıs'daki dramatik soruna çözüm bulabilmek için çaba gösteriyorlar. Sosyalist ve diğer anti-emperyalist güçler Kıbrıs'da barışçı ve adil bir çözüme ulaşılmasını, Kıbrıs Rum ve Türk toplumlarının barışçı ve kardeş bir statü içinde, güvenli bir atmosferde ve hakları güvence altına alınmış bir rejim altında yaşama olanaklarına kavuşmalarını istiyorlar ve bu çözümü getirecek biricik yöntemin, uluslararası bir konferansın toplanması olduğunu belirtiyorlar. Yirmi yılı aşkın süreç ve son iki yılın acı deneyleri göstermiştir ki yöntemi bugünkü koşullar içinde sorunun baş kaca çözüm yöntemi yoktur. Bu gerçek her geçen gün kendisini biraz daha dayatacaktır.

KIBRIS'TA TEK BARIŞÇI ÇÖZÜM

1.4. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, Kıbrıs halkının kendi geleceğini kendisinin tâyin etmesi için gerekli koşulların yaratılması, Adadaki bütün yabancı askerlerin çekilmesi; Ada'nın, emperyalizm ve bağımlı ülkelerin tasallutundan tamamen kurtarılması, dünya barışının korunup güçlenmesinden yana olan güçlerin denetiminde ve teminatında barışçı bir çözüme varılması, Kıbrıs'ın bağımsızlığının ve özgürlüğünün korunması uğruna mücadele verir.

1.4.5. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, Türkiye ve Yunanistan halkları arasında emperyalizm ve yerli egemen güçler tarafından yaratılan ve devamlı körüklenen düşmanlığı etkisizleştirmek ve halkların kardeşliğini bu konuda somut olarak hayata geçirmek için Yunanistan halkının temsilcileri ile karşılıklı ilişkiler dahil her türlü çalışmayı yürütür. Türkiye ile Yunanistan arasında saldırmazlık paktı imzalanmasını ve silâhlanma yarışına son verilmesini savunur.

TSİP Kongre Kararları

SAVAŞ KIŞKIRTICILIĞINA HAYIR...

–HALKIMIZ SAVAŞ DEĞİL BARIŞ –SİLAH DEĞİL İŞ, EKMEK, HÜRRİYET İSTİYOR

Türkiye ile Yunanistan arasındaki silahlanma yarışı hızını arttırarak devam ediyor. Bu yarıştan kârlı çıkanlar, emperyalist silah tekelleri, onların yabancı-yerli komisyoncuları ve boy boy rüşvetçileridir.

Türkiye ve Yunanistan halkları, işçileri tüm emekçileri bu külfetin getirdiği yeni yeni yükleri omuzlarında taşıyorlar. Emperyalizmin Türkiye Yunanistan ve Kıbrıs'daki işbirlikçileri sürekli bir gerginliği bölgede sürdürüyorlar. Türkiye ve Yunanistan arasında, Kıbrıs Rum ve Türk toplumları arasında mevcut gerginliğin yumuşaması için yapılan barışçı girişimleri reddediyorlar.

Bunun yanısıra Türkiye ve Yunanistan'dak ive Kıbrıs'daki burjuva partileri meseleyi oy avcılığı için, seçim yatırımı için bir araç olarak kullanıyorlar, rakip burjuva partilerine karşı şantajlara girişiyorlar... Bunları yaparken tek yaptıkları şey şovenizm çığırtkanlığı oluyor.

Gene son zamanlarda Türkiye'nin bir jeofizik sismik araştırma gemisinin Egeye çıkması, Yunanistan'a karşı bir gövde gösterisi niteliğini taşıyor ve MC partilerinin gerici şovenist seçim propagandalarına yatırım oluyor. Bunun karşısında CHP genel başkanı da bu araştırma gemisinin yapacağı araştırmayı göstermelik olarak niteliyor ve daha baskın şovenizm yoluyla MC'nin elindeki şovenizm ve seçim yatırımı silahını almak istiyor...

Öte yandan Yunanistan hakim sınıfları jeofizik - sismik araştırma gemisinin Ege'ye açılmasına karşı kendi ülkesindeki emekçileri şovenizm çığlıklarıyla bilemek istiyor.

Böylece hem Türkiye'nin hem de Yunanistan'ın normal olarak anla-

(Devamı 15 Sayfada)

TSİP: TÜRKİYE KIBRIS'TAN ÇEKİLMELİDİR

«İki yıl önce Amerikancı faşist Sampson darbesiyle başlayan savaş kundakçısı emperyalist provokasyon, Türkiye'nin kademeli olarak adaya asker çıkarmasıyla devam etmiş ve barış çığlıklarıyla başlayan bu hareket kademeli bir istila hareketine dönüşmüştü.

Böylece Bağımsız Kıbrıs Devletinin toprak bütünlüğü ve egemenliği ihlal edildi. Bugün Kıbrıs sorunu Doğu Akdenizde bölge ve dünya barışını tehdit etmekte Türkiye, Yunanistan ve Kıbrıs halkları arasında sürekli olarak şovenizm ve savaş kışkırtıcılığına, silahlanma yarışına bahane olmaktadır.

Adadaki barışçı çözüm için BM kararları uygulanmalı, Türkiye askerî birlikleri adadan çekilmeli, KTFD feshedilmeli, diğer yabancı askerler de Kıbrıstan çekilmeli, adanın şu veya bu şekilde taksimini önlemek için uluslararası bir konferans toplanmalı, Türk ve Rum topluluğunun kardeşçe yaşıyabileceği bir statüye sahip, Bağımsız, Demokratik ve merkezi karakterli Kıbrıs Devleti kurulmalı, dünya ulusları tarafından tanınmayan gayrı meşru KTFD lağvedilmelidir.»

AKEL'in Kıbrıs Tezleri

"KIBRIS SORUNUNUN ÇÖZÜMÜ İÇİN— DAHA İYİ BİR GELECEK İÇİN„

Kıbrıs işçi sınıfı partisi AKEL (Kıbrıs Emekçilerinin İlerici Partisi) *2 Şubat 1976' da 50. ci kuruluş yıldönümünü kutlarken «50 ci kuruluş yıldönümü Tezleri» ni açıklamıştı.*

Kıbrıstaki Faşist Sampson darbesinin ve Türk Savaş Harekâtının ikinci yıldönümünde AKEL'in 50. ci yıl Belgesi'nin Kıbrıs sorununa değgin son bölümünü aynen yayınlıyoruz:

3. BÖLÜM: *Kıbrıs sorununun çözümü için - daha iyi bir gelecek için:*

35. Kıbrıs modern tarihinin en trajik ve zor saatlerini yaşıyor.

Kıbrıs'ın bağımsızlık, egemenlik ve toprak bütünlüğü ihlâl edilmiştir. 15 Temmuz 1974 cinai hükümet darbesi, 20 Temmuz 1974 Türk istilâsı ve Temmuz - Ağustos 1976'nın haksız ve yağmacı savaşından sonra, Kıbrıs topraklarının yaklaşık olarak yüzde 40'ı, yabancı Türk işgali altına girmiştir. Ölen binlerce kişi dışında, 200 binin üzerinde Kıbrıslı Rum ve Türk kendi toprağında sürgün edilmiş, 2 bin asker ve sivil insan kaybolmuştur. 10 binlerce Kıbrıslı Rum işgal altındaki bölgelerde kuşatılı kalmıştır. Kıbrıslı Türkler askeri işgal ve işsizlik altında inlemektedir. Göçler, Kıbrıs ekonomisine indirilen korkunç darbe sonucu, halk için gerçek bir âfet halini almıştır. Halkımızın geleceği ve Kıbrıs'ın bağımsız, egemen, toprağı bütün, demokratik ve tarafsız bir ülke olarak kalması tehlike altına girmiştir. Türkiye, göçler yoluyla Kıbrıs halkının etnolojik yapısını değiştirmeye teşebbüs etmekte, Kıbrıs'ın Rum ve Türk bölgeleri olarak taksimini zorla gerçekleştirmek istemektedir.

36. Kıbrıs sorunu uluslararası bir karakter taşımaktadır.

Kıbrıs sorunu, bir dış emperyalist müdahale sorunudur. BM örgütü üyesi bağımsız bir devletin bağımsızlık ve toprak bütünlüğünün korunması sorunudur. Kıbrıs sorunu, çeşitli komplocu plânlar ve ardısıra askeri ve diplomatik müdahale teşebbüsleri ile belirlenen ABD - NATO emperyalizminin rolü sonucu karmaşık bir hâl almıştır. Bu emperyalist plânları engelleme ve bağımsızlık ve toprak bütünlüğünü savunma mücadelesinde, BM örgütünün egemen ve eşit haklı bir üyesi olan Kıbrıs, sorunumuzla onbir yıldır uğraşan Birleşmiş Milletlerin en çözümleyici müdahalesini talep etmiştir. Böylelikle Kıbrıs sorunu, Orta-Doğu'da ve uluslararası durumda daha genel sonuçları ve karmaşıklıkları ile uluslararası bir sorun haline gelmiştir.

Kıbrıs sorununda var olan ana çelişki, halkımız ile çelişki, halkımız ile emperyalizm ve onun Kıbrıs'ı bir NATO askeri üssüne çevirme planları arasındaki çelişkidir. Kıbrıslılar — Rum ve Türk — arasındaki iç farklılıklar, NATO emperyalistleri ve onların Kıbrıs, Yunanistan ve Türkiye'deki ajanları ve özel olarak, toplumlararası anlaşmazlık ve çarpışmaları dürtüklemek amacında olan Ankara'nın şövenist çevreleri tarafından teşvik ve istismar edilen ikincil öneme sahip bir çelişkiyi oluşturmaktadır.

37. AKEL, Kıbrıs'ın bağımsızlık, egemenlik ve toprak bütünlüğünü koruyacak, Kıbrıs Cumhuriyetinin tarafsızlık politikasını güven altına alacak, iyi yönetilen demokratik bir devlet içinde Kıbrıslı Rum ve Türklerin barış içinde birarada yaşayabileceği şartları yaratabilecek barışçı, demokratik bir çözüm şekli için bütün yurtsever güçlerle birlikte mücadele etmektedir. Böyle bir çözüm şekli, diğer maddeler arasında yabancı askeri birliklerin Kıbrıs'tan çekilmesi, göçmenlerin geri dönmeleri, kayıp kişilerin aranmasını ve serbest bırakılmasını öngören BM Genel Kurul ve Güvenlik Konseyi kararlarının uygulanmasını ile elde edilebilir.

AKEL, üzerinde anlaşmaya varılacak çözüm şeklinin dayanılabilir uluslararası garantilerle güven altına alınmasına istisnai bir önem verir. Ayrıca, halkımızın yararına, bölgedeki bütün halkların yararına ve uluslararası yumuşama ve dünya barışının gereklerine uygun gelen Kıbrıs'ın toptan askersizleştirilmesini ister.

38. Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun da karara bağladığı gibi toplumlararası görüşmeler, Kıbrıs sorununun iç anayasal yanlarına bir çözüm bulma araştırmalarında en iyi yöntemi oluşturmaktadır.

AKEL, BM Genel Sekreterinin himayesi, öncülüğü ve gözetiminde yapılmakta olan toplumlararası görüşmeler sürecini destekler, AKEL, görüşmelerin başarılı bir sonuca ulaşmasının, her iki tarafın da göstereceği yapıcı ruh, anlayış, basiret, esneklik ve uzlaşmaya dayandığına inanır. AKEL, görüşmelerde halkımızın her türlü şövenist ve serüvenci eğilimlere karşı olduğu gibi, bütün dış müdahalelere karşı da mücadeleye devam etmesi gerektiğine inanır.

39. AKEL, Kıbrıs sorunu üzerinde uluslararası temsilcilerin katılacağı bir konferansın toplanması çağrısını destekler.

Türkiye'nin, Güvenlik Konseyi ve Genel Kurul kararlarına uymayı reddeden ısrarlı tutumu ve Kıbrıs sorununun tartışılmasını NATO çerçevesi içine aktarma amacıyla, bu kararlara uyulmasını engelleyen ve onları bir kenara atan NATO çevrelerinin perde arkası faaliyetleri, Kıbrıs sorununun uluslararası yanlarının incelenmesi için BM çerçevesi içinde bir uluslararası temsilciler konferansının toplanmasını isteyen Sovyet önerisinin ne kadar önemle gerekli olduğunu göstermektedir. Bu öneriyi kabul etmiş olan Kıbrıs hükümeti, bu uluslararası konferansın toplanması için sıkı çalışmalar yapmalıdır; çünkü bu, âdil ve barışçı bir çözüm aranmasında, bunun uygulama yolları ve uluslararası garantisinde en iyi çözüm işlemidir.

40. Kıbrıs, İç Direnme Cephesini koruyup güçlendirmeyi başarırsa ve uluslararası dayanışma ve yardımı en iyi şekilde kullanırsa âdil bir çözüm elde edilebilir.

Ortak savaş çizgisi politikasına dayanan bütün yurtsever güçlerin sarsılmaz birlik ve işbirliği, şimdi her zamankinden daha kaçınılmazdır. Ulusal Konsey ile Yığın Örgütleri ve Politik Partiler Koordinasyon Komitesinin daha da güçlendirilmesi ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Buna paralel olarak resmi ortak politika ile anlaşan bütün demokratik politik partilerin katılması ile bir Ulusal Birlik Hükümetinin oluşturulması için şartlar şimdi olgunlaşmıştır. Ulusal Birlik Hükümetinin kurulması, dış ülkelerde Kıbrıs Cumhuriyetinin saygınlığını artıracak ve politik sorun dahil bütün önemli sorunların çözümlenmesine katkıda bulunacaktır.

İç Cepheyi güçlendirmek için, politik ve sosyal yaşamın darbeci ve faşist unsurlardan ve yabancı ajanlardan arınması gerekmektedir. İlk önce devlet mekanizması, eğitim, güvenlik kuvvetleri ve yarı-devlet işletmeleri bu unsurlardan temizlenmelidir.

Kıbrıslı Türk ve Rumlar arasındaki ilişkilerin kararlı ve kesin bir şekilde geliştirilmesi, Kıbrıs'ın geleceği için büyük bir önem kazanmaktadır. Her türlü şövenizm, hoşgörüsüzlük ve düşmanlık ifade-

(Devamı 12. Sayfada)

Türkiye İşçi Sınıfının Kıbrıs Tezleri

Kıbrıs sorunu Doğu Akdeniz'de emperyalistlerin yirmi yılı aşkın zamandır körükledikleri ve ikide bir çeşitli tertip ve provokasyonlarla kanattıkları bir çıban başıdır.

Kıbrıs'da barışçı çözüme varabilmek için Türkiye işçi sınıfının **tüm bağımsız sınıf güçlerinin** ve bu güçler arasındaki **TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ**'nin Kıbrıs tezleri şu noktalarda somutlanmaktadır:

● Tüm üslerden ve yabancı askerlerden arınmış, **bağımsız, demokratik barışçı** Kıbrıs meselenin biricik çözüm yoludur. Bu çözüme varabilmek için;

● Bütün yabancı askerler ve bu arada tüm dünya devletlerinin hemfikir olduğu şekilde işgal kuvvetleri durumundaki Türkiye askeri birlikleri tümüyle Kıbrıs'tan çekilmeli, bu konudaki Birleşmiş Milletler kararı uygulanmalıdır.

● Dünyada hiçbir meşruiyeti olmayan kukla ve bölücü Kıbrıs Türk Federe Devleti feshedilmelidir.

● Kıbrıs'ın statüsünü tesbit için uluslararası bir konferans toplanmalı, bu konferansta dünyadaki barışın güvencesi olan sosyalist ve diğer anti-emperyalist ülkeler Birleşmiş Milletlerdeki ağırlıkları oranında temsil edilmelidir. Çünkü Kıbrıs sorunu basit bir bölgesel sorun değil, kelimenin tam anlamıyla uluslararası bir sorundur.

● Adayı emperyalizmin cephaneliği, Orta Doğu'ya bir sıçrama tahtası yapacak, böylece Orta Doğu halklarının ulusal ve sosyal kurtuluş gelişimine karşı bir tehdit aracı olarak kullanılmasına yol açacak her türlü emperyalist çözüme engel olunmalıdır.

● Kıbrıs'a Türkiye Cumhuriyetinin yerleştirdiği T.C. vatandaşları Türkiye'ye geri dönmeli, Kuzeyde ve güneyde göçmen durumunda bulunan Kıbrıslı Rum ve Türk emekçileri 15 Temmuz 1974 darbesinden, 20 Temmuz 1974 Türk çıkartmasından ve 14 Ağustos 1974 istilâ harekâtından önceki evlerine ve topraklarına dönmelidirler.

● Adada azınlık durumunda olan Türk topluluğunun haklarını koruyacak, karşılıklı faşist provokasyonlara imkân vermeyecek bir devlet statüsü oluşturulmalı, ama bu statü adayı fiilen taksim niteliğini taşımamalıdır.

● Türkiye ve Yunanistan arasında saldırmazlık paktı imzalanmalı. Silahlanma yarışına son verilmeli ve Türkiye ile Yunanistan karşılıklı kuvvet indirimine girmelidirler.

Komünistlerin Gücü Onların Birlik Ve

Sayın yoldaşlar,

Bulgaristan komünist partisi heyeti adına, Polonya birleşik işçi partisi ile İtalya komünist partisine Avrupa komünist ve işçi partilerinin bu konferansın düzenlenmesine önayak olduklarından dolayı minnettarlığımızı belirtmek isterim. Aynı zamanda konferansın hazırlığı hususunda yapılan büyük çabalardan ve onun Berlinde — Almanya demokratik cumhuriyetinin başkentinde düzenlenmesi için fevkalâde güzel şartlar yaratılmasından dolayı Almanya birleşik sosyalist partisi yönetimini hararetle selâmlamak isterim. Konferansa katılan bütün kardeş parti yönetmenlerini burada selâmlayabildiğim için mutluyum. Bizi Marks, Engels ve Lenin' in yüce fikirlerinin zaferi yolundaki ortak savaş birbirimize bağlıyor.

Biz, bu konferansın düzenlenmesi gerçeğinin Avrupa komünist ve işçi partileri için büyük bir başarı olduğunu derin bir memnunlukla tespit edebiliriz. İlerici ve demokratik kuvvetler, kıtamızın komünist partilerinden uluslararası hayattaki olumlu eğilimlerin geliştirilmesine, her şeyden önce Helsinki'de kolektiv olarak belirlenen perspektiflerin gerçekleştirilmesinin güçlendirilmesine, tekelci kapitalizmin egemenliğine karşı konulmasına, emekçilerin hayati çıkarlarının savunulmasına ve sosyal ilerleyişe ait tespit edilmiş olan bütün ilke ve antlaşmaların tamamen uygulanmasına katkıda bulunmalarını haklı olarak beklemektedirler.

Bulgaristan komünist partisi, konferansımızın nihaî belgesini kabul ediyor ve destekliyor. Biz nihai belgede, halklararası hayattaki sosyal-sınıf ve politik kuvvetler dengesindeki önemli değişikliklere marksist - leninist açıdan yapılan tahlili destekliyoruz. Bunlar, «soğuk harp» döneminden ayrılıp toplum düzenleri değişik devletlerin barış içinde bir arada yaşamasına ait leninci ilkelerin hayata geçtiği tarihsel bir dönemde ifadesini buluyor. Bu dönem, en büyük ölçülerde Avrupada götülüyor. Durumun karmaşık olmasına rağmen, kıtamızdaki devletler arasında barışçı ilişkiler egemen bir duruma dönüşüyor.

Uluslararası arenadaki olumsuz süreçler, genel kapitalist bunalımının derinleşmesi fonunda daha açık bir şekilde belirleniyor. Bu genel bunalım ekonomi ve politikadan başlıyor da, ideolojiye ve ahlâka varıncaya kadar kapitalizmin bütün alanlarını kapsıyor. Kapitalist iktisadiyat üç yıldan beri son devri bunalımdan kurtulamadı. Bu, 40 yıl içindeki en ağır bunalımdır. Kapitalizmin zamanını yaşamış, geleceksiz bir toplum olduğu gerçeği, günden güne daha açık bir biçimde ortaya çıkıyor. Ve geniş halk yığınları bunalımdan kurtulmak için temelli sosyal değişikliklere yol açan çareler arıyor.

Bu değişken uluslararası durumda Avrupa komünist hareketinin zamanımızın büyük problemlerinin çözümünde rol ve sorumluluğu daha da artıyor.

Yoldaşlar,

İzninizle, Bulgaristan komünist partisinin Avrupada barış, güvenlik, işbirliği ve sosyal ilerleyiş savaşının bazı ana meseleleriyle ilgili görüşünü kısaca izah edeyim. Bu meseleler konferansımızın nihai belgesinde yer alıyor.

Bugün her marksist-leninist partinin mevziini tayin eden bir ana gerçek var: toplum düzenlerinin değişik olmasına bakılmaksızın halklar ve devletler barışın korunmasını hayati bir ödev bilmelidir! Kıtamızda bir nükleer harbin insanlığın intiharına eşit bir şey olduğunda ve bu intiharın biricik alternatifin barış içinde birarada yaşama olduğunda bugün kimsenin şüphesi yoktur. Bu, insanlığın geleceğe uzanan yollarından biri değil, insanlığın geleceğe giden biricik yoludur!

Barış, halklar için sadece bir güvenlik değil, aynı zamanda hammadde ve enerji sağlamak, en tehlikeli ve bulaşıcı hastalıkları yenmek, çevreyi korumak, evreni fethetmek, dünya okyanusu yedeklerinden faydalanmak gibi bütün insanlığın çıkarlarıyle ilgisi olan global problemlerin çözümüne en önemli şarttır. Burada, her iki sisteme de mensup devletlerin ortaklaşa çabalarına, bunlar arasındaki iktisadi ve bilimsel-teknik ilişkilerin çok yönlü gelişimine ihtiyaç vardır. Bu, Avrupa'da ve dünyada sürekli barışın sadece politik bakımdan kuvvetlenmesi anlamına gelmiyor, aynı zamanda maddi temelinin sağlamlaşması anlamına da geliyor.

Marksist-leninistler toplumsal düzenleri birbirinden farklı devletlerin barış içinde birarada yaşamalarının kapitalizmin olduğu gibi, sosyalizmin de tabiatını değiştirmeyeceğini gözönünde bulunduruyorlar. Biz, barışçı, fakat aynı zamanda sınıfsal ve enternasyonal dış politika izlediğimizi gizlemiyoruz. Gelişmiş kapitalist ülkelerle ilişkiler ve işbirliği kurup geliştirmekle beraber biz, sosyalist topluluk ülkeleri, aynı zamanda demokrasi ve sosyalizm savaşına yardımda bulunuyoruz.

Uluslararası gerginliğin hafiflemesinin, kapitalist ülkelerdeki geniş demokratik güçlerin birleşmesine ve monopolist burjuvazinin en gerici çevrelerinin tecrit edilmesine kıyaslanamayacak ölçüde daha elverişli olduğunu ispat etmeye lüzum yoktur. Barış içinde birarada yaşama hattı dünya devrimci sürecinin gelişimini ve derinleşmesini hızlandırmaktadır. Son yıllarda Vietnam halkının, Laos ve Kamboçya halklarının tarihi zaferi, Yunanistan ve Portekiz faşist diktatörlüklerinin yıkılması, Angola halkının zaferi; Batı Avrupanın birçok ülkesinde komünistlerin önemi ve nüfusunun artması, bu politikanın hayatiyetini ve uzak görüşlülüğünü parlak bir surette doğruladı. Zamanımızda, sömürgeciliğin son kalıntılarına, yeni sömürgeciliğe ve ırkçılığa karşı, kurtulmuş ve gelişmekte olan ülkelerin sürdürdükleri bağımsızlık savaşları çok daha başarılıdır.

Devletler arasında barışçı ilişkilerin yerleşmesini kabul etmek zorunda kalan emperyalizm, eski stratejik amaçlarına yeniaraçlarla ulaşmaya çalışıyor. Onun araçları arasında, dünya sosyalist sistemini, uluslararası komünist ve işçi hareketini içeriden baltalamaya yarayan ideolojik sapmalar gittikçe daha önemli yer alıyor. Şimdi, burjuva ideologları, devletlerin barış içinde birarada yaşamasını, ideolojik uyuşmaların yapılması gerektirdiği tezini ortaya atıyorlar. Elbette, burada bizim tarafımızın ideolojik uyuşmalar yapması, marksizm-leninizm'den sapmamız söz konusu oluyor. Son zamanda Batı'da muayyen çevreler yumuşamanın olumlu politik etkilerini şüphe altına sokmaya çalışıyorlar. Bazı kimseler, bunun sosyalist ülkelerin yararına olduğunu iddia ediyor. Başkalarıysa Helsinki konferansı kararlarının önemini azaltmaya, halk yığınlarını zararsız bir hale getirmeye ve demobilize etmeye çalışıyorlar. İrtica, kapitalist ülkelerde üzerlerine aldıkları vazifeleri çiğneme yolunu tutma ihtimali olan politika ve devlet adamları için «tuzaklar» hazırlamaktadır.

Zamanımızda, toplumsal hayatın objektif yenileşme sürecini durdurabilecek kuvvet yoktur. Barış içinde birarada yaşamak, sınıf savaşını ortadan kaldıramaz veya hafifletemez, sosyal-politik statükoyu donduramaz. Sömürü olan yerde, emeği kurtarma savaşı da olacaktır. Sömürgecilik olan yerde, milli kurtuluş savaşı da olacaktır. Emperyalist saldırı olan yerde, bu saldırıya karşı direniş de olacaktır. Halk yığınları dünyayı değiştirmeye çalışıyorlar ve değiştireceklerdir. Bu savaşın başında bütün ilerici güçlerle birlikte komünistler, marksist-leninistler yürümekte ve yürüyeceklerdir.

Bulgaristan komünistleri, emperyalizmin ve her şeyden önce Amerikan emperyalizminin her halkın, dışarıdan müdahale olmaksızın, kendi gelişme yolunu başlıbaşına seçme hakkını, bu arada komünistlerin kendi ülkelerinin politik hayatına enerjik bir surette katılma haklarını çiğnemesine kesinlikle karşı koyuyorlar. Bundan dolayı da, dünya emperyalizminin planlarına karşı daima devrimci uyanıklık göstermemiz, demokrasi ve sosyalizmin barış içinde ilerlemesine karşı koyan gerici güçlerin tecrit edilmesi ve gemlenmesi için yaygın ve kesin bir savaş yürütmemiz kanaatimizce hepimizin birinci vazifesidir.

Fakat bu, hiç de yeterli değildir. Politik yumuşama askeri alandaki gerginliğin azaltılmasıyla tamamlanmayınca Avrupa güvenlik ve işbirliği konferansının gaye ve vazifelerinin tamamiyle gerçekleşmesi, barış içinde birarada yaşama prensiplerinin sağlam bir surette hayata geçmesi mümkün değildir. Biz, sosyalist ülkeler, silâhlanma yarışlarına son verilmesi, nükleer silâhlarla denemelerin durdurulması, yeni kitlevi imha silâhları yapmanın yasaklanması, tam ve genel silâhsızlanma uğrunda savaşıyoruz ve savaşacağız. Biz, Orta Avrupa'da silâhlı kuvvetlerin azaltılması için anlaşmaya varılması, askeri alanda yumuşama dâvasında ilerleyiş sağlayacağı şüphe götürmeyen dünya silâhsızlanma konferansının en yakın bir zamanda yapılması taraftarı olduğumuzu tekrar beyan ediyoruz.

Bütün ilerici güçlerin ve her şeyden önce komünistlerin gayret ve iradeleri bütünlükle seferber edilip birleştirilmeden barış ve sosyal ilerleme Avrupası düşünülemez. Avrupa komünist partileri ve Avrupa proletaryasının monopolların hâkimiyetine karşı, faşizm, irtica ve harp tehdidine karşı, gerçek sosyal hürriyet ve gelişme uğrundaki savaşiyle sürekli dayanışmamızı bu kürsüden tekrar belirtmek isterim.

Bulgaristan komünistleri, Portekiz ve Yunanistan halklarının, ülkelerinde demokratik gelişme için sağlam bir temel yaratma gayretlerine hararetli sempati ve kardeşçe dayanışma hissi besliyor. İspanyadaki ilerici güçlerin politik mahkumların affedilmesi, demokrasi ve sosyal ilerleme savaşını destekliyorlar. Biz, Kuzey İrlandada terör ve ceza tedbirlerine son verilmesini istiyor ve Şili vatanseverleriyle, bütün dünyada barış, demokrasi ve sosyalizm savaşçılarıyle savaşçı proleter dayanışmamızı ifade ediyoruz.

Avrupada barış ve güvenlik dünya çapında barış ve sosyal ilerleme dâvasıyle organik bir şekilde bağlıdır. Yakındoğu probleminin adaletli politik çözümü adına biz, İsrail askerlerinin 1967'de ele geçirilen bütün arap topraklarından geri çekilmesini, Filistin arap halkının kanuni milli haklarının tatmin edilmesini bu bölgedeki bütün devlet ve halkların barış ve güvenlik içinde yaşamaları için şartlar yaratılmasını istiyoruz. Bizce, Lübnan bunalımı dışarıdan karışmadan adaletli ve demokratik çözüm yolunu bulabilir ve bulmalıdır. Bulgaristan komünistleri, Kıbrıs cumhuriyetinin egemenlik, bağımsızlık ve toprak bütünlüğünün kayıtsız şartsız tanınması taraftarıdırlar.

Yoldaşlar,

Dünyada yeni iklimin oluşması, çeşitli demokratik güç ve hareketlerin faaliyeti sonucudur ve bunda hepimiz hemfikiriz. Biz, kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı ve komünist partilerinin uluslararası durumdaki pozitif değişiklikler uğrunda sürdürdüğü aktif ve kahramanca savaşına, bilhassa yüksek değer veriyoruz.

Aynı zamanda, bu başarının her şeyden önce real sosyalizmin gücünden, emperyalist yeltenişleri durduran bir kuvvet olan Varşova antlaşması teşkilâtından ileri geldiği her objektif insan için apaçıktır. Her şeyden önce bu, sosyalist ülkelerin devamlı barışçı politikasından ileri geliyor. Sosyalizmin gittikçe büyüyen uluslararası etkisinin temelinde, sosyalist ülkeler ekonomisinin hızla gelişmesi, dünyada en dinamik ekonomik toplum olan KEYK (*) in sağlamlaşması durmaktadır. Ülkelerimiz tarafından başarıyle gerçekleştirilen sosyal-ekonomik gelişme planları sosyalist ekonomik bütünleşmeyi daha yüksek basamağa kaldıracak, sosyalist topluluğun dünya ekonomisi ve politikasındaki rolü ve önemini daha da artıracaktır.

Biz barış içinde birarada yaşama politikasını leninci politika olarak vasıflandırıyoruz. V.İ. Lenin diyor ki, barış «dâvayı harpten son derece daha iyi

Beraberliğindedir. TODOR JİVKOV

ileri itecektir», zira barış «etkimizin yolunu, yüz defa daha çok ve daha geniş» açıyor. (V.İ. Lenin, Eserleri, c. 30, s. 455). Toplumsal gelişim Lenin'in bu öngörüşünü destekliyor, barışın sosyalizmin en iyi müttefiği olduğunu ispat ediyor. Emekçilere sosyal adalet, güvenlik ve en geniş demokratik hürriyet garanti eden, en insansever bir toplumsal kuruluş olduğunu pratikte de ispat eden sosyalizm, bütün halklar için çok büyük bir çekici kuvvet oldu. Onun maddi fikri ve duygusal çekici kuvveti büyüyor. Kapitalist ülkelerde milyonlarca insan, sosyalist hayat tarzından mukayese edilmeyecek derecede daha zengin içerikli ve daha değerli olduğuna ikna oluyor. Sosyalist ülkeler, süratli gelişmeleri ve çok yönlü başarılarıyla dünya devrimci sürecinin dünyada barışın sarsılmaz dayanağıdır.

Dünyada kuvvetlerin yeni dengesini ve halklararası hayattaki olumlu değişiklikleri tahlil ederken biz, sovyet halkının, onun komünist partisi ve devletinin öncü tarihi rolünü belirtmeden olamayız.

Dünya proletarya devrimcileri daha Ekim'in doğuşunda Sovyet Rusya'nın şahsında kendi ideallerinin gerçekleşmekte olduğunu gördüler. Zamanımızdaysa sovyet halkı SBKP'nin yönetiminde insanlığın aydın geleceği — komünizmin ilk örneğini kuruyor. SBKP, XXV. kongresinde, çağdaş duruma yaratıcı marksist-leninist tahlil temelinde, işçi sınıfının, emekçilerin barış, demokrasi, sosyalizm ve komünizm savaşında başarı ve vazifelerini etraflı ve derin olarak değerlendirme örneği verdi. SBKP'nin dış politika programı, uluslararası hayatın önümüze koyduğu şimdiki ve gelecekteki vazifelerin bilimsel temele dayanan ve realist bir biçimde formüle edilme örneğidir. Lenin'in yüce partisinin sesini, onun kongrelerinin sesini dostlar da düşmanlar da dinliyor, bütün dünya komünistleri ve ilerici insanları ondan bilgi, tecrübe ve ilham alıyor.

Gerçekçilik bizi şunu özellikle belirtmeyi mecbur ediyor: Son yıllarda barışın en sosyalizmin önemli başarıları, SBKP Merkez komitesinin ve sovyet hükümetinin yorulmadan ve azimle çalışmalarına, onların büyük çapta dış politika insiyatiflerine, sovyet barış programının hazırlanmasında ve uygulanmasında Leonid İliç Brejnev yoldaşın büyük şahsi katkısına sıkı sıkıya bağlıdır. Bundan bir yıl önce dünya kamuoyunun ve dünya basınının Brejnev yoldaşı «Helsinki'nin mimarı» diye adlandırması rastgele değildir.

Bundan altmış yıl önce olduğu gibi, bugün de, biz Bulgaristan komünistleri için Sovyetler birliğine ve onun komünist partisine bakış, en sağlam ölçü, komünizme sadakatin mihenk taşıdır. Bunun içindir ki, biz, uluslararası gericiliğin son zamanlarda anti-komünizmin en iğrenç bir belirtisi olarak anti-sovyetizmi körükleme uğrunda umutsuz çabalar harcadığı gerçeğini belirtmeden geçemeyiz. Emperyalist çevrelerin yumuşamayı her baltalama çabaları, SSCB ve sosyalist topluluğun öteki ülkelerine karşı attıkları her iftira maoistler tarafından hemen büyük bir ihtirasla kabullenip sürdürülüyor. Maoistler, burjuva ideologlarıyla omuz omuza durmakla kalmıyor, kendileri de anti-sovyet kampanyalarına ve saldırılarına öncülük ediyorlar. Onlar uluslararası durumu gerginleştirmek, savaş psikozu yaratmak için ellerinden geleni yapıyorlar. Bulgaristan Komünist Partisi, her nereden gelirse gelsin, anti-sovyetizmin bütün biçim ve belirtilerini reddediyor ve yeriyor. anti-sovyetizmin, barış içinde birarada yaşama ve halklararası berraklaşma şartlarında halklara karşı işlenen cinayete eşittir.

Sosyalist toplumun ayrılmaz bir parçası olan Bulgaristan halk cumhuriyeti, sosyalizm dünyasının birlik ve gücünün sağlamlaşmasına, barış, barış içinde birarada yaşama ve sosyal ilerleyiş adına, halklararası arenada onun etkililiğinin artmasına katkıda bulunmaktadır.

Biz, Bulgaristanın Balkanlardaki komşu sosyalist ülkelerle olan ilişkilerine büyük önem veriyoruz. Onlarla olan işbirliğimizi, Balkanlarda barış ve güvenliğin sağlanmasında birinci dereceli faktör olarak değerlendiriyoruz. Ülkemizin Yunanistan ve Türkiye ile olan ilişkileri gittikçe gelişen karşılıklı güven, ekonomik ve kültürel alanlarda dayanıklı ilerleyiş temeli üzerine kurulmuştur. Tabii biz, Balkanlarda durumu idealize etmek fikrinden uzakız. Burada da NATO ile maocular ülkeler arasında mevcut görüş farklarını körüklemeye ve kendi çıkarları hesabına istifade etmeye çalışıyorlar. Bulgaristan Komünist Partisi gelecekte de Balkanların devamlı iyi komşuluk ve anlaşma bölgesi haline getirilmesi uğrunda sebatla çalışmaya devam edecektir.

Yoldaşlar,

Komünistlerin gücünün onların birlik ve beraberliğinde gizlendiği herkesçe bilinen bir gerçektir. Tarih, böylesine yekvücut çalışmalarla övünebilecek başka bir politik hareket tanımıyor. Uluslararası işçi hareketinin genç sovyet devletiyle, İspanya cumhuriyetini savunma uğrunda uluslararası proletarya nın kahramanca savaşıyle, sovyet halklarının kahramanlığıyle ve yeryüzünde milyonlarca komünistin faşizmin yenilgiye uğratılması uğrunda ortak hareketleriyle, kardeşçe dayanışmasını hatırlatmak yeterlidir. Yıllarca süren sınıf savaşlarında çelişkileşmiş olan birliğimiz, muazzam maddi bir güçtür. Fakat kardeş partiler arasında görüş farklarının çıkmasının da mümkün olduğu bir sır değildir. Bu husta bizim mevzimiz apaçıktır. Bu mevzi, bundan üç ay önce yapılan Bulgaristan komünist partisinin XI. kongresince yeniden doğrulandı. Esas olan görüş farklarının arkadaşça, marksizm-leninizm ve proleter enternasyonalizmi ruhunda incelenmesi ve ortak gayretlerle genel komünist hedeflerine ulaşılmasını sağlayacak yönlerin tayin edilmesidir.

Dünya sosyalist sisteminin doğması, proleter enternasyonalizminin içeriğini zenginleştirdi. Sosyalist topluluğun başarıları, onun birlik ve beraberliği bütün komünist partilerinin, bütün ülkeler emekçilerinin menfaatinedir. Kapitalist ülkelerden kardeş partilerin temsilcileri çok defa belirtmişlerdir ki, yeni düzenin başarıyla kurulması, uluslararası arenada sosyalist ülkelerin uyumlu hareketleri, onların işçi sınıfının savaşlarına etkili bir yardım oluyor.

Enternasyonalizm, her partinin, işçi sınıfı ve kendi halkının önündeki sorumluluğu ve genel komünist dâvâmıza olan borcu ve onun talihi karşısında taşıdığı sorumluluğuyle diyalektik bir birlik teşkil eder. Proleter enternasyonalizminin, ayrı ayrı sosyalist ülkelerin veya komünist ve işçi hareketinin ayrı ayrı milli otoritelerinin bağımsızlık ve eşit haklılık ilkelerini küçümsemek demek olmadığı hepimiz için apaçıktır.

Fakat komünist partilerin eşitliği sadece onların eşit ve bağımsız haklarında değil, aynı zamanda eşit enternasyonal borçlarında da ifadesini bulmaktadır. Bulgaristan halkının yüce evlâdı Georgi Dimitrov'un birçok defalar kaydettiği gibi, proletar enternasyonalizmi soyut bir kavram olmayıp, marksist-leninist partilerin somut politik faaliyetidir.

Komünist hareketi, «Komünist partisi Manifesti» zamanından bugüne kadar yüce ve durmadan zenginleşen yaratıcı öğretimizin kudretli yenileştirici gücünden kendisine hayat usareleri emmektedir. Dünya devrimci hareketindeki çok çeşitliliğin, politika ve taktikler hazırlanırken, milli şartların göz önünde bulundurulmasını gerektirdiğini hepimiz biliyoruz. Fakat milli özellik, marksizmin-leninizmin esas ilkelerinde ifadesini bulan ve doğruluğu tarihsel tecrübelerle defalarca ispatlanan toplumsal gelişmenin ana kanuniyetlerini ortadan kaldıramaz. Bundan dolayı marksizm-leninizmin temellerini atanlar, genel hareket planı gerektiğini belirtiyorlardı. Marks ile Engels'in belirttiği gibi, bu plan «her milletin ve her yerin çok çeşitli şartlarına kolayca uydurulabilir ve buna rağmen, amacın birliğini ve işçi sınıfının işçi sınıfı tarafından kurtarılması olan genel amaca ulaşılması yolunda kullanılan vasıtalara genel uygunluk sağlayarak her yerde ana hatlarını korur» (K. Marks ve F. Engels, Eserleri, Cilt 19, sayfa 136).

Devrimci savaşın teorisi ve pratiği ve sosyalizm kuruculuğu tarafından, kardeş partilerin toplantıları ve kongreleri tarafından zenginleştirilen Marks, Engels ve Leninin yüce mirasını korumak kutsal borcumuzdur; oportünizmle, sağ ve «sol» revizyonizmle, anti-komünizm ve anti-sovyetimizle yürüttüğümüz bağdaşmaz savaşımızı hafifletmemek komü nist ödevimizdir.

Biz, komünistler anti-marksist görüşleri ve gerici teorilerin sızması ve yayılmasıyle hiç bir zaman bağdaşamayız. Devrimci dâvanın başarısı bütün ülkelerin komünistlerinden büyük gerçek, yaşayan sosyalizm, daima galip gelen marksist-leninist amaçlar uğrunda atılgan bir savaş yürütmelerini ısrarla istiyor. Bunu felsefemizin mahiyeti gerektiriyor. Felsefemiz, en otoriteli bir şekilde belirtildiği gibi, tarihsel optimizm felsefesidir.

Biz kapitalist ülkelerdeki komünist partilerin, bütün işçi sınıfının, onun politik ve başka teşkilâtlarının eylem birliği, bütün emekçilerin hayati çıkar savaşında ve sosyal demokratlarla işbirliği yapma yolları aramasında birleşmesi husuusndaki gayretlerini anlıyoruz. Belli ki, burada dialog, gerekli. Bizce bu dialog, görüşlerimizin açık olması, komünist ilkelerimizin devamlı olarak savunulması ölçüsünde başarılı ve neticeli olacaktır.

Kapitalizme ve faşizme karşı uzun yıllar yürütülen savaşlarda ve sonra yeni toplum kuruculuğunda biz Bulgaristan komünistleri, şuna inandık ki, partimizin gayretleri, kardeş partilerin gayretleriyle ne ölçüde birleştirilirse, başarılarımız da o ölçüde büyük oluyor. Kolektif tecrübeden maharetle yararlanmak, zorlukların bertaraf edilmesine, hataların tekrarlanmamasına yardım ediyor. Elbette burada her ülkenin şartları içinde yaratıcı bir yanaşımla başarılı bir surette uygulanabilecek bir tecrübe ve bu tecrübenin genel önem taşıyan yönleri söz konusudur.

Genel ilgi konusu olan çeşitli problemlerin ikili ve çoktaraflı incelenmesiyle ilgili doğrulanmış olan pratik komünist hareketinin büyük bir zenginliğidir. Olgunlaşmış genel problemlere, genel aktüel ödevlere doğru çözüm yolu, ancak böyle kardeşçe komünistçe bir hava içinde elele verip gayret sarfederek, işe yaratıcı bir biçimde yanaşarak bulunuyor.

Yoldaşlar,

Partimiz şimdi, XI kongre kararlarının gerçekleştirilmesi uğrunda işçi sınıfını, emekçi köylüleri, halk aydınlarını gittikçe daha tam seferber etmek için geniş ölçüde ve etrafı faaliyet yürütüyor.

Sizleri, savaş ve iş arkadaşlarımızı temin etmek isterim ki, Bulgar komünistleri, bütün emekçiler Bulgaristan Halk Cumhuriyetine gelişmiş sosyalist toplumun süratle kurulmasına dair kongre tasarılarının gerçekleştirilmesi yolunda bütün güç, emek ve tecrübelerini işe koşacaklardır. Biz, bunu yüksek bir ulusal ve enternasyonal borç biliyoruz.

Bu yüce kürsüden sizleri tekrar temin etmek isterim ki, Bulgaristan Komünist Partisi, öteki kardeş partilerle birlikte çalışarak, bu konferansta belirlenen amaç ve vazifelerin gerçekleştirilmesi uğrunda kuvvet esirgemeyecektir. Konferansımızın, kıtamızda ve bütün dünyada komünistlerin birlik ve beraberliğinin bundan böyle de sağlamlaşmasına ve derinleşmesine yardım edeceğinde hiç şüphe yoktur. Bulgar komünistleri hepimizin arzu ettiği barış, güvenlik, işbirliği ve sosyal ilerleme Avrupasının dönüşsüz bir gerçek olacağı günün yaklaşması, yüce komünizm ideallerinin kıtamızda ve bütün dünyada tam zafere ulaşması için daha da büyük ilhamla çalışacaklardır.

Dikkatinize teşekkür ederim...

(*) Karşılıklı Ekonomik Yardımlaşma Konseyi (9 sosyalist ülkenin oluşturduğu ve batı basınında COMECON diye adlandırılan kuruluş).

İŞÇİ SINIFININ ULUSLARARASI VE ULUSAL SORUMLULUĞU BİR BÜTÜNDÜR

Sosyal ile ulusal arasındaki çelişkinin kökten çözümü için gerekli önkoşullar — önceden de söylediğimiz gibi — daha henüz burjuva gelişiminin (kapitalist toplumun) çerçevesi içinde ve Lenin'in «emekçilerin ulusu» diye tabir ettiği kesimin (yani ulusun burjuva olmayan kitlesini oluşturan kesimin), sosyo-politik ve ideolojik *proleterleşme* süreci içinde beliren bir eğilim olarak ortaya çıkar. Bu proleterleşme, ulusal-etnik ve ırksal ayrılıkları ne olursa olsun, tüm dünya işçilerinin sosyo-ekonomik koşullarının ve ideolojik-politik özlemlerinin uluslararası bir bütünlüğünün meydana gelmesi demektir. İşte bu bütünlük işçilerin sınıfsal bakış açısı olan proletarya enternasyonalizminin temelidir.

Böylece, proletarya enternasyonalizminin sosyal doğası, dünya işçi sınıfı hareketinin ulusal ve uluslararası birlikteliğinin ideolojik ve politik ifadesini oluşturur. Marx ve Engels, *Manifesto*'da enternasyonalist bu noktadan yola çıkmışlardır:

«İşçilerin vatanı yoktur. Onların sahip olmadığı birşeyi onlardan alamayız. Proletarya herşeyden önce siyasi üstünlüğü ele geçirmek, Ulusun öncü sınıfı olmak, kendisini ulus yerine koymak zorunda olduğu için, bu bakımdan kelimenin burjuva anlamında olmamakla birlikte zaten ulusaldır.» (Marx - Engels, Seçme Eserler, C. I, sf. 124, Türkçesi *Manifesto*, Öncü Y. İstanbul 1970, sf.65)

Görüldüğü gibi burada Marx ve Engels'i burada işçi sınıfının *uluslararası* ve *ulusal* misyonunun birlikteliğini göstermişlerdir.

1- Marx ve Engels aynı eserde, Komünistlerle diğer işçi partileri arasındaki farkları sayarlarken birinci ayırım olarak şu cümleyi kullanmışlardı:

«....(Komünistler) *değişik ülkelerin proleterlerine milli davalarında bütün proletaryanın her türlü milliyetten bağımsız ortak çıkarlarını gösterir, bunları ön plana çıkarırlar.*» (Manifesto, sf. 57)

2 — Fakat proletaryanın enternasyonalist sınıf açısı, hiçbir zaman onun ulusal görevini inkâr etmek değildir; çünkü;

«Özde değilse bile biçimde, proletaryanın burjuvaziye karşı mücadelesi başlangıçta ulus çapında bir mücadeledir. Her ülkenin proletaryası, önce kendi burjuvazisi ile hesaplaşmak zorundadır.» (a.g.e., sf. 55)

Demek ki, sosyalist öğretinin kurucuları bilimsel sosyalizmin ilk *Bildirge*'sinden itibaren işçi sınıfının ulusal ve uluslararası görevlerinin birlikteliğini vurgulamışlardır.

Temelinde küçük burjuva milliyetçiliğinden kaynaklanan sağ ve sol sapma görüşleri bu birlikteliği reddederler. Bu reddediş başlıca iki türlü kendisini gösterir:

1 — Sol sapma çizgisi içinde yer alan bazı eğilimler, *«işçilerin vatanı yoktur»* cümlesini mutlaklaştırıp onu romantik kof bir slogan, siyasi bakımdan içeriksiz bir söz haline indirgerler. Sol sapmacılar bunu yaparken *ulusal nihilizme* (ulus inkârcılığına) düşerler; ama bu nihilizmin kendilerini milliyetçi duygulardan alıkoyduğu sanılmamalıdır. Dünya devrimci pratiği ulusal nihilizm güden tüm sol sap ma eğilimlerinin nice şovenist çağrılar yaptığını, nice milliyetçi politikalar güttüğünü göstermiştir. Bu nedenle, küçük burjuva sol sapması, tüm keskin enternasyonalist yaygarasına rağmen tarihte daima milliyetçi olmuştur ve proletarya enternasyonalizmine sözde sahip çıkarken, özde ve somut pratikte ters düşmüştür.

2 — İşçi sınıfının uluslararası ve ulusal görevinin birlikteliği konusunda karşılaşılan diğer yaygın yanlış eğilim *sağ sapma* tarafından temsil edilir. Sağ oportünistler, işçi sınıfının uluslararası misyonunu ve enternasyonalist karakterini hasır altı edip, onun ulusal görevi ve konumu üzerinde dururlar, dolayısıyle, bunlar da sağ kanattan milliyetçilik yaparlar. Sağ oportünistler Manifesto'daki *«proleterya... kendisini ulus yerine koymak zorundadır»* sözünü tek başına alıp buradan «ulusal Komünizm» vb. gibi sağ «teorilerini» icat ederler ve proletarya enternasyonalizmini reddederler.

Lenin, Manifesto'daki bu iki kav ramın («işçilerin vatanı yoktur» cümlesi ile «proletarya... kendisini ulusun yerine koymak zorundadır» cümlesinin) diyalektik bütünlüğünü ısrarla belirtmiş, bu kavramları — ve dolayısiyle proletaryanın uluslararası ve ulusal misyonunu — biribirinden ayırmanın *«görülmemiş bir hata olacağını»* vurgulamıştır. (Lenin, *Bütün Eserleri*, C. 5, sf. 251).

Gerçekten de, sapmaların getirdiği çarpıtmaların tersine, bu konuda kavram kargaşasına yer bırakmayacak derecede açık ve nettir. Proletarya kendi tarihsel misyonunu yerine getirirken, yani kapitalizme karşı mücadele ederken, kapitalizmin yerine sosyalizmi kurma görevini sürdürürken burjuva milliyetçiliğine karşı da mücadele eder; burjuva milliyetçi görüşleri reddeder. Burjuva milliyetçiliğine karşı işçi sınıfı enternasyonalizmini savunur. Çünkü sosyal emek ve sosyal işbölümü uluslararası karakter kazanmıştır, bu nedenle üretici güçlerin dünyada varmış olduğu gelişkinlik düzeyi sosyalizmin bir *dünya sistemi* olarak var.ığını öngörmektedir (...ve bu olgu esasen kapitalizm için de sözkonusudur, yani-uluslararası sosyalist bir dünya sisteminin maddi önkoşulları kapitalist düzende olgunlaşmıştır). Bu durum bütün ülkelerin işçilerinin evrensel olarak kapitalist sisteme ve burjuvaziye karşı çıkarlarının ortak olması, tüm dünya işçilerinin tek bir evrensel sınıfı oluşturması demektir. Şu halde işçi sınıfı maddi (objektif) bir zorunluluk olarak bizatihi uluslararası bir karakter taşır, çünkü onun getireceği yeni düzen yeryüzünde kapitalizmin ve uluslararası burjuvazinin başını çektiği her türlü sömürüye karşı işçi sınıfı öncülüğündeki tüm emekçilerin uluslararası karakter taşıyan düzenidir: SOSYALİZM'dir.

Öte yandan insanlık halen ulus birimleri halinde yaşamaktadır. Bu nedenle dünya işçi sınıfı ayrı ayrı ulusal müfrezeler bütünlüğün halindedir. Her burjuva ulustaki işçi sınıfı herşeyden önce kendi ülkesinde burjuva iktidarına son verip, işçi sınıfı iktidarı ve sosyalizmi kurmak zorundadır. Bu nedenle, işçi sınıfı tüm diğer emekçilerin çıkarlarının öncülüğünü yapar, ve verdiği bu öncü mücadele ile kendisini *ulus düzeyine* yük seltir. Yani işçi sınıfı bu açıdan, (kelimenin burjuva anlamında olmamak şartıyla) ulusaldır. Fakat onun ulusallığı *sadece bu sınırlar içindedir*, bir kapitalist (burjuva) ulustaki tüm emekçilerin kurtuluşunu sağlamak için tüm emekçilerin uzun vadeli çıkarlarını temsil eder, böylece kendisini «...ulus yerine koyar». Bu misyon işçi sınıfının sosyalizmi kurması, bir başka deyimle, kapitalist toplumdan sınıfsız topluma geçerken, ulusal birimleri önce sosyalist uluslar düzeyine yükseltmesi demektir. Böylece sosyalist uluslar sınıfsız topluma geçişte bir aşamadır... Sınıf farklarının ve sınıfların yavaş yavaş kalkması, dolayısiyle devletin de giderek göçmesi ile ulus kategorisi de sona erecektir.

SOSYAL İLE ULUSAL ARASINDAKİ ÇELİŞKİNİN ÇÖZÜMÜNE DOĞRU

İşçi sınıfının uluslararası ve ulusal misyonu bu diyalektik bütünlükte anlamak gerekir. Yani işçi sınıfı *sosyal bakımdan evrensel* ile *ulusal bakımdan özel* arasındaki çelişkiyi kökten (sosyal ve evrensel) lehine çözecek biricik sınıftır. işte *sosyalist ulus* bu nihai (kalıcı) çözüme giden yolda, sosyal (evrensel) bakımdan atılmış bir ileri adım, bir geçiş aşamasıdır, tıpkı sosyalist toplumun — sınıfsız topluma giden yolda — bir geçiş aşaması olması gibi.

Ve işçi sınıfı tarihte ilk sosyalist devrimi başardıktan sonra, tarih sahnesinde ilk kalıcı iktidarını kurup, sosyalizmi inşa ettikten sonra, çelişki sosyal lehine çözülmeye başlanmıştır. Tarihsel akış içinde çok kısa bir süre olan 30 yıl içinde sosyalizm tek ülkenin sınırlarını aşıp bir dünya sistemi haline dönüşmüştür. Gene tarihsel süreçte çok kısa bir dönem olan altmış yıl içinde, sosyalist dünya sistemi, kapitalist dünya sisteminin gücünü aşmıştır. Binlerce yıllık sınıflı toplumdan, ve sömürüden geçen insanlık toplumu 60 yıl gibi kısa bir zaman kesiti içinde sınıfsız toplumun maddi önkoşullarını yaratmağa başlamıştır. Böylelikle teoride gösterildiği şekilde işçi sınıfı kendi enternasyonalist misyonunu pratikte fiilen kanıtlamıştır. *Tarihin akışı* — son altmış yılın, özellikle dünya sosyalist sisteminin oluşmasından bu yana geçen son otuz yılın deneylerinde de, somut pratikte de görüldüğü gibi — *enternasyonalizm yolunda, uluslararası sosyalist sistemi yaratma yolunda* çok önemli ve ileri adımlar atmıştır. Durum böyleyken, birtakım Güney Avrupa Partilerinin proletarya enternasyonalizmini «modası geçmiş» ilan eden tutumlarının ne denli bilim dışı olduğu, bizzat somut pratiğin içinde canlı ispatını yaşamaktadır.

Sosyal ile ulusal arasındaki çelişkinin sosyalist devrimle çözüleceğini söyledik. Ama bu çözümün sosyalist devrimin gerçekleşmesiyle siyasal ve ideolojik platformda bir anda ve kendiliğinden çözüme kavuşacağını sanmak mekanizm olur. Proletarya enternasyonalizminin, uluslar hayatında yerleşmesi, kökleşmesi ve sosyalist uluslar arasındaki ilişkilerde pürüzsüz işlemesi ancak öncü işçi sınıfı partilerinin hem ulus düzeyinde, hem de uluslararası çapta uzun ve kararlı mücadeleleri ile mümkün olur.

Sosyal ve ulusal arasındaki ilişki sorununu enternasyonalist bir çözüme ulaşması, öncü işçi sınıfı partilerinin çabalarına bağlıdır dedik. Lenin bu çözümü, *«proletarya diktatörlüğünün ulusal bir diktatörlükten* (yani tek bir ülkede varolan ve dünya politikasını belirleyemeyen durumundan), *uluslararası bir konuma* (yani en azından birkaç ileri ülkede kurulan ve dünya politikasını bir bütün olarak etkileyen proletarya diktatörlüğüne) *dönüşmesinde»* görmekteydi. (Cilt 31, sf. 148)

İşçi sınıfının uluslararası ve ulusal devrimci sorumluluğu arasındaki ilişkinin bir bütün olduğunun ilk somut örneğini Sovyetler Birliği'nin sosyalist kuruluşunda görmek teyiz. Pek çok ayrı milliyetten ve etnik gruptan oluşan uluslar ve halklar topluluğu işçi sınıfı enternasyonalizminin ve işçi sınıfı biliminin ilkelerine bağlı olarak sosyalist bir bütünlük, yeni bir tarihsel kategori (Sovyet hal kı) oluşturmuşlardır. Halklar 1917 dev riminden önce ulusal ve sosyal kurtuluşları için işçi sınıfı partisi öncülüğünde mücadele vermişler, uluslar ve ulusal topluluklar arasındaki güvensizlik proletarya enternasyonalizmi ilkeleriyle giderilmiş, milliyetçi önyargılar etkisizleştirilmiş, kardeşlik, işbirliği ve karşılıklı yardımlaşma temeline dayalı ilişkiler ağı kurulmuştur. Sömürücü sınıfların ortadan kaldırılması ve üretim araçlarının sosyal mülkiyetinin kurulması ayrı halklardan ve ulusal topluluklardan oluşan Sovyetler Birliği'nin bugün SOVYET HALKI dediğimiz yeni tarihsel kategoriye dönüşmesinin maddi temelini hazırlamıştır. Bugün Sovyet halkı, uluslararası bir oluşumdur (varlıktır). Bu oluşum irili ufaklı düzinelerce

RYA ENTERNASYONALİZMİ-III

ulus, milliyet (ulusallık) veya etnik gruptan meydana gelmiştir.

Daha sonra dünya sosyalist sisteminin kurulması ile işçi sınıfının enternasyonalist ilkeleri ve Sovyet halkları arasında uygulanagelmiş olan işleyişler, yeni sosyalist uluslar arasındaki ilişkileri de aktarılmıştır.

Yazı serimizin sosyalist sistem bölümünde sosyalist uluslar arasındaki enternasyonalist ilişkileri *(sosyalist enternasyonalizmi)* etraflı olarak incelemiştik. Sosyalist sistemin işleyişi, sosyalist sistemde sosyal emeğin ve işbölümünün uluslararası karakteri, sosyalist ülkeler arasındaki karşılıklı yardımlaşma ve işbirliği, sosyalist ülkelerin giderek güçlenen *sosyalist entergrasyon'u* (bütünleşmesi) ve giderek üretim araçlarının sosyal mülkiyetinin de sosyalist ülkeler arasında uluslararası bir kimlik kazanması *sosyal* ile *ulusal* arasındaki çelişkinin nihai çözümü (sosyal lehine, uluslararası olarak çözümü) yolunda dünya toplumunun vardığı ileri bir aşamadır.

ÇELİŞKİNİN ÇÖZÜMÜNDE OBJEKTİF VE SÜBJEKTİF ENGELLER

Fakat sosyalist sistemde (sosyalist toplulukta) bile sosyal ile ulusal arasındaki çelişki kolayca ve *bir anda* giderilememektedir. Bugün sosyalist sistemde üretim araçlarının egemen mülkiyet karakteri ulusal sosyalist devlet birimleri biçimindedir. Bu durum sosyalist ülkeleri içinde de işçi sınıfının uluslararası ve ulusal sorumlulukları *bütünlüğünü* getirmektedir. Bu bütünlüğün ortadan kalkıp, sosyalist topluluğun giderek *tek* (unique) bir biçim alması ancak *uluslararası* lehine adım atmakla ulusal duvarları giderek daha da açaltmakla mümkündür ve sınıf farklılaşmalarının kaldırılması, sosyalist uluslar arasındaki gelişim düzeylerinin azaltılması oranında, ulusal duvarlar da kalkacaktır. Böylece dünya sosyalist sistemi, kendi içinde *sosyal* ile *ulusal* arasındaki çelişkiyi tamamen çözecektir. Çelişkinin tüm yeryüzünde çözülmesi ise, *dünya proletarya devriminin* tamamlanmasına, kapitalizmin tümüyle ortadan kalkmasına bağlıdır.

Sosyalist topluluk ülkeleri *sosyal* ile *ulusal* arasındaki çelişkiyi çözerken, bu çelişkinin biricik kalıcı çözümü olan *uluslararası çözüm* yolunda adım atmaktadırlar. Bu adımların temeli proletarya enternasyonalizmine karşı belli ölçülerde gücünü korumakta, böylece kimi sosyalist ülkeler enternasyonalizm dışı tavırlar takınabilmekte, küçük burjuva milliyetçisi ve ayrılıkçı bir tutum izleyebilmektedirler. Bu ülkelerden ilki, — dünya sosyalist sistemi içinde — Yugoslavya olmuştur. Bugün Yugoslavya'da sosyalizmin nasıl da başarısız kaldığı herkesin gördüğü bir örnektir. Daha sonraki yıllarda Çin ve Arnavutluk'taki küçük burjuva milliyetçiliği bu ülkeleri sosyalist topluluktan ayırmış, enternasyonalizm dışı ve karşıtı bir konuma itmiştir. Her iki ülkenin bugün içinde bulunduğu ekonomik ve politik güçlükler, bu ülkelerin işçi sınıfı biliminden ve enternasyonalizmin den sapmalarının bir bütünlük taşıdığını göstermektedir. Bu iki ülke giderek ulusal tecrit içine çekilmişlerdir. Özellikle Çin, son zamanlarda bu durumdan kurtulabilmek için emperyalist ülkelere yanaşmağa başlamıştır. Ne Çin ve Arnavutluğun «üçüncü dünya» fetişizmi ne de Yugoslavya'nın üçüncü dünya liderliğinde «söz sahibi olması» bu ülkelerin izlediği ayrılıkçı ve milliyetçi tutumların ve aynı zamanda işçi sınıfı biliminden uzaklaşmalarının kendi uluslarına bile yarar sağlamadığını göstermiştir. Bugün Romanya'da da belli ulusalcı eğilimler göze çarpmaktadır.

Şu halde sosyalist topluluk içindeki ülkelerde küçük burjuva milliyetçiliği güçlü ise, sözde ulusal çıkarların da plana alınması ve ulusal amaçların gözetilmesi — kısa vadede — kimi küçük burjuva yöneticiye cazip görünmüştür. Ve onlar ulusal çıkarlar adına böyle bir çizgiyi yeğlemişlerdir. Yani işçi sınıfının uluslararası ve ulusal çıkarlarının bir bütün oluşturduğu, esas belirleyici faktörü ise *uluslararası çıkarlar* olduğu gerçeği inkâr edilmiştir. Kısa vadeli bu *oportünist* hesaplar, bu *milliyetçi önyargılar* nedeniyle başlatılan ayrılıkçılık, — tarihsel süreçte hiç te uzun olmayan, son derece kısa bir zaman kesiti içinde — göstermiştir ki, ulusal motiflerle yola çıkan bu ülkelerin üretici güçleri, sosyalist enternasyonalizme bağlı olan sosyalist ülkelerden çok gerilerde kalmıştır. Yani bu küçük burjuva milliyetçileri, kendi ülkelerinin ulusal çıkarlarını, uluslararası işçi sınıfı çıkarları üzerinde görmüşlerdir; ama kısa zamanda ortaya çıkmıştır ki, gerçek çözüm uluslararası çözümdür. Kısa vadeli ulusal hesaplar, *ulusal açıdan bile* yarar getirmemektedir. İşçi sınıfının uluslararası ve ulusal çıkarları bir BÜTÜNDÜR. Bu bütünlük gözden kaçırıldığı ve ulusal çıkarlar — kısa vadeli oportünist amaçlarla — ön plana çıkarıldığı takdirde, sadece uluslararası çıkarlara karşı girişilmiş bir milliyetçi sapma, bir ihanet sözkonusu değildir, aynı zamanda bu milliyetçi politikalar, uzun erimde bizzat o sosyalist ulusun çıkarlarına da ters düşecektir.

Ters düşecektir, çünkü enternasyonalizmden ayrılmak işçi sınıfı biliminden de ayrılmaktır. Ve bilim, uluslararası ve ulusal çıkarların diyalektik bir bütün olduğunu göstermekten, bunu romantizm nedeniyle veya bir temenni olarak almamıştır. Bir objektif gerçeklik olarak koymuştur. Dünya toplumunun maddi konumunun analizinden yola çıkarak enternasyonalizme varmıştır. Bu gerçekleri görmeyen ulusal sapmalar, sadece uluslararası işçi sınıfı çıkarlarına ters düşmediklerini, aynı zamanda ve doğal olarak kendi uluslarının ulusal çıkarlarına da ters düştüklerini görmektedirler. Gene işçi sınıfı bilimi, uluslararası çıkarlarla ulusal çıkarlar biribiriyle çeliştiği zaman, bütünün çıkarlarının (uluslararası çıkarların) seçilmesini, parçanın çıkarlarının (ulusal çıkarların) reddedilmesini söy lerken aynı objektif zeminden yola çıkarak bu ilkeyi getirmiştir. Son yirmi yıllık sosyalist uluslar pratiği bu bilimsel gerçekliği şaşmaz bir şekilde doğrulamıştır.

Ulusal çıkarlar ancak geçici ve za hiri olarak uluslararası çıkarlara ters düşebilir. Eğer tarihin gelişim doğrultusunun sosyal bakımdan evrensel lehine (yani uluslararası lehine) çözüme doğru gittiğini, ulusal birimlerin bu süreçte ikincil önem taşıdığını kabul ediyorsak, sosyalist sistem içindeki her ulusalcı eğilimi, yani işçi sınıfının uluslararası çıkarları ile çelişen her eğilimi yada uluslararası çıkarları ve sorumlulukları ikinci pla na atan her yönelimi aynı zamanda zorunlu olarak tarihin akışına da ters görmemiz gerekir.

Bugün Yugoslavya'nın yurtdışına gönderdiği bir buçuk milyonluk işçi kitlesi, ve karşı karşıya bulunduğu ekonomik zorluklar, gene bizzat Yugoslav yönetiminin karşılaştığı Hırvat, Türk vb. gibi milliyetçi akımlar, proletarya ideolojisinden ve enternasyonalizmden sapmanın ülke içinde ektiği tohumların toplanan acı meyvalarıdır. Yugoslav yöneticileri dünya sosyalist sisteminin kurulmasının ilk yıllarından itibaren enternasyonalizme karşı çıkmışlar, ülke içinde de milliyetçi görüşleri yaymışlar, ortodoks sosyalizmi reddetmişler, kendine özgü türler «Yugoslav tipi sosyalizm» ler icadetmeğe çalışmışlardır. Bugünkü varılan aşama bilimden ve enternasyonalizmden bu sapmanın doğal sonucudur.

Çin ve Arnavutluk yöneticilerinin ulusallık için enternasyonalizmin ve sosyalist topluluğun önüne çıkardıkları milliyetçi engeller, 10 yıl gibi kısa bir zaman kesidi içinde geri tepen silah olmuş, ve bu tutumun sözkonusu ülkelerin ulusal çıkarlarını da zedelediği görülmüştür.

Bugün dünya toplumunda varlığını sürdüren sosyal ile ulusal (yani uluslararası ile ulusal) arasındaki çelişkinin çözümünün biricik yolu sos yalist ulusların enternasyonalizmi (sosyalist enternasyonalizm) başta olmak üzere tüm yeryüzünde hem kapitalist ve emperyalist ülkelerin işçi sınıfı ve emekçi halk hareketi içinde, hem de azgelişmiş ülkelerin ulusal kurtuluş süreci içinde proletarya enternasyonalizmini ve enternasyonalist düşünceyi güçlendirmekten geçer.

Özetlersek, sosyalist sistemi oluşturan uluslar arasında çeşitli gelişim farkları henüz varolduğundan, sınıflar ortadan kalkmadığından, ayrıca geleneksel özellikler etkilerini sürdürdüğünden ve sosyal mülkiyet sosyalist devlet birimlerinin mülkiyeti şeklinde sürdüğünden günümüz sosyalist toplumu, *sosyal bakımdan evrensel* ile *ulusal bakımdan özel* arasındaki çelişkinin nihai çözümü yolunda sadece bir aşamadır. Gerçek çözüme ancak sınıfsız toplumda varılacaktır.

Marx ve Engels, daha 1845-46 yılında, marksist öğretinin ilk oluşum döneminde bu gerçeği göstermişlerdi. Sosyalist öğretinin kurucuları, gerçek bir topluluğun (komünote; gemeinschaft) ancak sınıflar ortadan kalktıktan ve devlet yokolup gittikten son ra kurulabileceğini; ve *«sınıfların ortadan kalkmasının zamanla milliyetler vb. gibi alt kategorilerin de kaybolmasını doğuracağını»* söylemişlerdi. (K. Marx-F. Engels, *Alaman İdeolojisi* Moskova 1964, sf. 45)

ENTERNASYONALİZM VE YURTSEVERLİK

Çağımızda toplumun ve tarihin akışına bakarken, *uluslararası* ile *ulusal* arasındaki ilişkiye bakarken yazı dizimizin bu bölümünde vurguladığımız objektif temeli doğru görmek ve uluslararası ile ulusal arasındaki çelişki ve ilişkinin kapitalist ve sosyalist toplumlardaki durumunu incelemek, tarihsel gelişimin bu çelişkinin çözümü yolunda, sosyal ve uluslararası lehine, ulusal ve özel aleyhine olduğunu zorunlu bir tarihsel süreç olarak görmek gerekir. Fakat bu durum bizi ulus faktörünün günümüzdeki öneminin ve yerinin inkârına gö türmemelidir. Ulusların tamamen ortadan kalkmasının maddi temeli sınıfsız toplumdur. Oysa bugün bir yanda sosyalist uluslar, öte yandan burjuva uluslar vardır. Kapitalist bir ülkede işçi sınıfının baş görevi kendi ülkesinde sosyalizmi kurmak, o ülkeyi burjuva ulus olmaktan kurtarıp sosyalist ulus haline getirmektir. Enternasyonalizme en büyük hizmet budur. Ama bu iş yapılırken işçi sınıfını enternasyonalist doğasını ve uluslararası misyonunu, uulslararası çıkar larını ön plana çıkarmak, nihai çözümün sosyal (uluslararası) lehine olduğunu, tarih akışının bu yolda yürüdüğünü bilmek gerekir. Fakat bu, ulus gerçeğini inkâr değildir.

Günümüzün maddi (objektif) koşullarında ulus bir gerçekliktir ve bir alt kategoridir. Enternasyonalizm, *kozmopolit* olmak değildir. Enternasyonalizm bu koşullarda özgür uluslar temeline dayanır.

Engels «ulus da ne demekmiş?» diyen bazı Alman sosyalistlerini entellektüel bir klik olarak nitelendiriyor ve şunları söylüyordu: (1845)

«Ulusların kardeşliği, günümüzde serbest ticaretin ilkel ulus bencilliğine ve ikiyüzlü bencil kozmopolitliğine karşı, en ilerici partiler tarafından her yandaki uygulanış biçimiyle, 'gerçek sosyalizm' hakkındaki tüm Alman teorilerinden daha önemlidir.» (Marx-Engels, *Seçilmiş Eserler*, Cilt II, sf. 611, Mos. 1960)

———————»

Ulusların ortadan kalkması sosyalist uluslar (devletler) bütünlüğü halindeki sosyalist topluluktan geçerek sınıfların ve devletin göçmesi ile gerçekleşecektir. Şu halde ulus inkârcılığının günümüzde bilimsel bir anlamı yoktur. Fakat işçi sınıfı sosyalistleri hiç birzaman milliyetçi değillerdir ve her türlü burjuva-küçük burjuva milliyetçiliğine karşı mücadele ederler, proletarya enternasyonalizmini savunurlar. İşçi sınıfı sosyalistleri için milliyetçilik değil, sosyalist *yurtseverlik*'tir, sözkonusu olan. Gerçek enternasyonalizm aynı zamanda yurtseverliği de içerir. İşçi sınıfının yurtseverliği ile küçük burjuvazinin anti-emperyalist yurtseverliği arasındaki farkı bilmek gerekir. İşçi sınıfı yurtseverliği, enternasyonalizm ile yurtseverliğin bütünlüğü çerçevesindedir; küçük burjuva yurtseverliği ise milliyetçi bir öz taşır. Bu nedenle yaygın bir kavram olan yurtseverliğin de sınıf karakterini gözönünde tutmak gerekir. Küçük burjuvazinin yurtseverliği ile işçi sınıfının enternasyonalist temel üzerine kurulu yurtseverliği arasındaki farkı ayırdedebilmek için, işçi sınıfı yurtseverliğine *sosyalist yurtseverlik* adını vermek doğru olur.

Lenin, Marksistlerin bakış açısının ne olduğunu vurgularken, proleterya devrimcilerinin meselelere «...*'benim' ülkem açısından*» bakmaları gerektiğini, bundan çok farklı olarak «...*dünya proletarya devriminin hazırlanmasında ve yayılmasında ve hızlanmasında* benim payım *açısından bakmaları*» gerektiğini söylüyor, birinci tutumu küçük burjuva milliyetçiliği olarak niteliyordu. (C. 28, sf. 287) İşte anti-emperyalist küçük burjuva yurtseverliği ile enternasyonalist proleterya yurtseverliği arasındaki temel ve önemli fark budur. Birincisi, (küçük burjuva) olaylara «*benim ülkem*» açısından bakar, proletarya ise «*dünya devriminde benim yerim*, (benim payım, benim görevim) *nedir?*» diye konuya yaklaşır.

Türkiye'de çoğu kez içi boş muğlak bir kavram halinde yaygınca kullanılan ve *yurtsever* terimi, bugün ülkemizde daha çok küçük burjuvazinin anti-emperyalist ilerici unsurları için kullanılmaktadır. Ne var ki, sosyalistler de yurtseverdirler, fakat yurt severlik onlar için enternasyonalizmin yanısıra yer alan bir kavramdır ve bu nedenle sosyalistlerin esas ayırdedici niteliği işçi sınıfı devrimcisi ve enternasyonalisti olmalarıdır. Bu nedenle sosyalistlerin yurtseverliğine, *sosyalist yurtseverlik* demek gerekir. Küçük burjuva yurtseverlere gelince; onların diğer küçük burjuvalardan olan ayırdedici niteliği anti-emperyalist (yurtsever) olmalarıdır. Bu bakımdan onlar için sadece *yurtsever* terimini kullanmak yeterince tanımlayıcıdır.

Gelecek yazımızda, *uluslararası işçi sınıfı hareketi* içindeki sağ ve «sol» milliyetçi sapmaların odaklaştığı noktaları özetleyeceğiz.

ECEVİT HALKIN

Milliyet'in Demirel ve Ecevit'le yaptığı mülâkatla ilgi değinmelerimizin birinci bölümünü geçen hafta yayınlamıştık. Yazının ikinci bölümünde C.H.P. Genel Başkanı Bülent Ecevit'in mülâkattaki bazı sözlerinin altını çizmek istiyoruz.

Milliyet Başyazarı Abdi İpekçi'nin Ecevit'le yaptığı mülâkatta da en önemli konuyu gene demokrasi, Komünizm ve CHP dışı sol teşkil ediyordu.

Bilindiği gibi, Demirel ve hempaları, MC güçleri ve diğer gerici partiler oy avcılıklarını başlıca MC Cartizm ve anti-komünizm üzerine kurmuşlardır. Böylece bu propaganda taktiği içinde CHP'yi komünist olarak göstermek ya da komünistlerle işbirliği yaptığını, hiç değilse onları «himaye» ettiğini ileri sürmek, böylece CHP'yi AP ve diğer gerici partilerle bir «*anti-komünizm şampiyonluğu*» yarışına çekmek yıllardır MC ve benzeri partilerin Bizans politikaları arasındadır.

Kabul etmek gerekir ki bu taktik genellikle başarıya ulaşabilmektedir. Çünkü CHP yöneticileri ve Ecevit her fırsatta kendilerini komünizmden ten zih etmek için aşırı özen göstermektedirler.

İpekçi ile yaptığı mülâkatta, Ecevit, Demirel'in «ithamlarına» *kendi açısından* tutarlı «açıklama» larla cevap vermiştir. Kimse bugün Ecevit'ten parti genel başkanı olarak da, kişi olarak da «komünizme karşıyım» demekten kaçınmasını beklemeyemez ve beklememelidir. Ecevit'in komünizme karşı olduğunu dünya âlem biliyor. Demirel de biliyor. Asıl durmak istediğimiz nokta *malûmu ilân* konusunda Ecevit'in gösterdiği bu aşırı titizliktir ve bu mâlûmu Ecevit'in her fırsatta ilân etmek zorunluluğunu his setmesidir. Böylece Ecevit, Demirel, Türkeş, Feyzioğlu ve benzerlerinin oyununa düşmektedir.

SOLUN SINIRI NE?

İkinci olarak önemli bir nokta, Ecevit'in öteden beri kullandığı bir sözdür. Ecevit bu mülâkatta ünlü «Bizim demokratik sol anlayışımızın sınırını halk çizecektir» sözüne açıklık getirmiştir. Bir zamanlar kimi kuyrukçu sosyalistler bu sözün altında büyük hikmetler bulmuşlar ve sosyal demokrasiye büyük misyonlar vehmetmişlerdi. CHP genel başkanının sözleri bu gibi filistenlere, ya da bilimsiz hayalperestlere açık ve kesin bir cevap olmuştur. Ecevit eskiden beri tekrarladığı bu sözünü şöyle açıklıyor: «Türk halkı özgürlükçü demokrasi ile bağdaşmayan hiç bir rejimi benimsemez.» Bilindiği gibi Ecevit'in «özgürlükçü demokrasi» terimi ile Demirel'in «hürriyetçi demokrasi» terimi aynı kavramın — batı demokrasilerinin — ifadesidir. Ecevit batı burjuva demokratik ilkelerini içtenlikle savunurken, Demirel bu terimi gerici Mc Carty'ci ve anti-komünist sahte demokrasi anlayışına kalkan olarak kullanır. Bunu biliyoruz. Ama Ecevit, «bizim sol sınırımızı halk çizer» sözünü açıklarken daha başlangıçta *halkın iradesine bugünden ambargo koymaktadır*. Çünkü CHP Genel Başkanı bu sözü komünizme karşı kullanmaktadır. «Halkımız özgürlükçü demok rasi ile bağdaşmayan bir rejim benim semez» derken «komünizmi benimsemez» demek istemektedir. Ecevit, kendi bakış açısından komünizmin, özgürlükle ve demokrasiyle bağdaşmadığını düşünebilir. Bu görüş ideolojik bir sorundur, yani demokrasinin sınıfsal karakteriyle ilgili bir sorundur. Ayrı sınıfların çıkarları ve dünya görüşü ile demokrasi kavramına bakanlar için değişir. Burjuva ve küçük burjuva gözlüğü ile bakanlarla, olaylara işçi sınıfının sınıf açısından bakanlar için *demokrasi* ve *özgürlük* kavramları değişiktir. Esasen Ecevit'ten demokrasi ve özgürlük kavramına proletaryanın sınıfsal dünya görüşü açısından bakmasını da dileyen yok. Ne var ki, Ecevit, hem Türkiyede solun sınırını halk çizecektir demekte, hem de halkın komünizmi seçmeyeceğini söyleyerek bu sözüyle çelişmekte ve halkın geleceğine ambargo koymaktadır. Bugün Ecevit'in mutlaklaştırdığı ve daha ilerisini görmek istemediği batı demokrasilere Ecevit'in deyimiyle «Özgürlükçü demokrasilere» baktığımızda böyle bir ambargonun ne denli yersiz olduğu görülür. Fransa halkının yüzde yirmibiri, İtalya halkının yüzde otuzdördü, Portekiz halkının yüzde onbeşi daha şimdiden Ecevit'in koyduğu ipoteğin ve çektiği sınırların ötesine geçmiştir ve komünist partilere ve komünizme oy vermiştir. Yakın komşumuz Yunanistan'da, Kıbrıs Rum bölgesinde de komünistlerin nüfus içindeki oranları daha düşük değildir.

Ecevit yukarıdaki sözleriyle hem halkın iradesine ve tercihine ipotek koymakta, hem de özgürlük ve demok rasi anlayışını *belirli* bir sınıfsal içerikle sınırlamaktadır. Bu ambargo ve sınırlama ise, CHP'nin «sınıfların varlığını» kabul etmekle birlikte, sınıf çelişkilerini asgariye indirmeyi öngören sınıf uzlaşmacılığının, yani özünde kapitalist sömürüden yana olmasının tayin ettiği bir içeriktir.

BİLGİLİ İŞVERENLER - AYDIN SANAYİCİLER

Nitekim CHP Genel Başkanının konuşmasında, sık sık, asıl S. Demirel'in izlediği genel siyasetin komünizmi tehlike hâline getireceğini söylemesi, Demirel siyasetiyle kendi önerdiği siyaset arasındaki farklılıkların temelde hep aynı sınıfsal çerçeveden, kapitalizm içinde ele alınan bir sorun olduğunu göstermektedir.

Aynısı CHP genel başkanının ekonomik sorunlara, yatırımların bugünkü ve gelecek durumuna, MC koalisyonunun ekonomik siyasetinin sonuçlarına ve «açmaz» larına yaklaşımında da görülüyor. CHP Genel Başkanı ekonomik alandaki sorunlara, çelişen sınıf çıkarları açısından değil, bütün sınıfların çıkarlarını sözde uzlaştıran «doğrucu», «gerçekçi», «akılcı» bir gözle bakıyor. Yani, *esasında* kurulu düzenin ekonomik siyasetinin daha düzenli yürütülmesi için öneriler getiriyor. Salt bu açıdan, Demirel' in (Ecevit'e göre) geçersiz «iyimserliği» ne karşı çıkıyor. O iyimserliğin altındaki sınıf gerçekliğini benimsiyor ama, o sınıf gerçekliği adına iyimserliğini *geçersiz* buluyor. Bu değerlendirmeyi desteklemek için de, tutuyor, «Bazı bilgili işverenler, sanayi adamları bu gerçekleri çok iyi bilmektedirler ve sizin gazetenizde de bazı aydın sanayicilerin Türk ekonomisindeki, Türk sanayiindeki yapısal bozukluğu belirten, bu konuda hem hükümetlerin, hem de iş çevrelerinin hatalarını itiraf eden yazıları çıkmıştır,» diyor.

DÜZEN DEĞİŞİKLİĞİ DEĞİL ONARIMI:

CHP Genel Başkanının konuşması CHP'nin «düzen değişikliği» anlayışına da somut bir açıklık getirmektedir.

«...Bütün dünya bugün dünyada yeni bir düzen anlayışı içindedir. Bunun için özellikle demokratik Batı ülkelerinde seminerler düzenleniyor. Özel incelemeler, çalışmalar yapılıyor.. Bu düzen değişikliği kavramı bizim CHP olarak 10 yıl önceden beri ortaya attığımız düzen değişikliği kavramı ile aynı. Anlamı aynı, içeriği aynı.»

Dahası var. Şöyle diyor Ecevit: «Türkiyedeki düzen çelişkilerini ve yarattığı zorlukları son aylardaki konuşmalarında Demirel de ifade etmeye başlamıştır. Son bütçe konuşmasında olsun, Türk-İş'in son genel kurulunda olsun, yaptığı konuşmalar bir sonuca bağlanacak olursa, bir düzen değişikliği ihtiyacı ortaya çıkar. Fakat kendisi tabii lâfı bu noktaya getirip duruyor.»

İRADESİNE AMBARGO KOYUYOR

Burdan da anlaşılıyor ki, Ecevit'in ve onunla birlikte bugün CHP yönetimine hâkim sağ sosyal demokrat yöneticilerin kafalarındaki düzen değişikliği kavramı, kitlelerin emperyalizmle ve onun içerdeki uzantılarıyla uzlaşmaz çelişkisinden kaynaklanan bir düzen değişikliğini değil, emperyalizmin yeni çıkar hesapları doğrultusunda belli düzeltmeleri, kurulu düzeni daha işlerli ve verimli kılmayı öngörmektedir. Yani düzenin kendi içinden gelen bir ihtiyacı karşılamayı öngörmektedir. Bu anlamda düzen değişikliği, «Demirel'in lâfı getirip durduğu» noktadan daha ileri gidip eyleme geçmekten ibarettir. Dolayısıyla toplumda sınıf mücadelesi olgusuna dayanan ve dinamizmini ordan alan aşağıdan - yukarı devrimci bir süreç olarak değil, düzeni koruyucu ve daha da pekiştirici yukardan aşağı reformist bir süreç olarak görülmektedir.

Buysa Türkiye halkının gerçek ihtiyaçlarını ve özlemlerini karşılamak şöyle dursun, CHP'nin tabanında sık sık dile getirilen ve parti içinde bunca kargaşaya neden olan düzen değişikliği ihtiyacını dahi karşılamaktan çok uzak bir düzen değişikliği anlayışıdır.

«BURJUVA REVİZYONİZMİ» VE SOSYAL DEMOKRASİ:

Bütün bunlar CHP genel başkanının kendisini ve partisini kurulu düzenin iktidar alternatifi, giderek teminatı olarak gördüğüne, ve bunun herkesçe bilinmesine özellikle önem verdiğine işaret etmektedir.

İşte bu tavırdır ki onun, elbette ki Demirel'inkine kıyasla çok daha ilerde olan *demokrasi anlayışını* da sermaye düzeninin genel çıkarları çer çevesiyle sınırlı kılmaktadır. Bunun en bariz bir biçimde açığa çıktığı nokta, Ecevit'in faşist tırmanmaya karşı mücadelede demokratik güç birliğinden ısrarla kaçması ve demokratik cephe anlayışını hâlâ «bölücülük» saymasıdır. Bunun nedeni, Ecevit'in kitlelere demokrasiyi ve özgürlüğü C. H.P.'nin ihsan edeceği görüşünden yola çıkmasıdır.

Ne ki salt bir küçük burjuva iddiasından ya da yanılmacasından ibaret birşey değil bu. Bunun altında, aynı zamanda, tekelci sermayenin «ileri» mihraklarına CHP adına teminat verme hesabı ve gayreti yatıyor.

Ve bununla ilk bakışta uzaktan gibi görünse de, aslında esastan ilişkili, başka birşey daha yatıyor. O da Ecevit'in konuşmasında «sol» ve «gerçekçilik» üzerine söylediklerinde ortaya çıkıyor. CHP'lilere «Siz burjuva revizyonistisiniz, solu saptırıyorsunuz,» denilerek CHP'lilerin «onurlarının incitildiği» nden yakınıyor Ecevit. Bu söz karşısında CHP'lilerin onurlarının incinmesine hiç gerek olmadığını söylüyor. Bunda bir bakıma yerden göğe kadar haklı! Ne ki CHP'lilerin bu sözden incinmeleri de, Ecevit'in bu söze karşı «gerçekçilik», «aklın bir karış havada olması», «entelektüel tatmin» vb. konularda söyledikleri de, CHP içinde, giderek yurt sathında, solculuk konusunda ne gibi bir hava estirilmek istendiğini göstermektedir.

Bu havaya göre CHP *kendi* sol anlayışıyla yetinmek niyetinde değildir. Ecevit, CHP'nin sol anlayışını topluma *gerçek* «sol» diye empoze etmeye çalışmakta, kendi dışında kalan sol çizgileri «marjinalizm» ve neredeyse «*enayilik*» yerine koymaktadır. Böylece hem, «Demirel bile düzen değişikliği ihtiyacını dile getiriyor ama bunu yapmıyor,» diyerek kendi sol anlayışının burjuva reformist içeriğini gözler önüne sermektedir, hem de burjuva reformist sözünden incitmektedir! Evet, «entellektüel tatmin», «mar jinal toplum kesimleri» gibi sözlerinden, ve daha da önemlisi, «Bizim ötedenberi savunduğumuz gibi her sol programın, kendi toplumsal koşullarına göre oluşması ve uygulanması fikri dünyada gitgide yayılıyor. Beynelmilel sosyalizm, beynelmilel komünizm, bir tek bilimsel sosyalizm gibi anlayışlar artık iflâs etmiştir,» lâfından da anlaşıldığı gibi, *Ecevit kendisi* de bu «burjuva reformisti» sözünden enikonu incinmektedir. Neden ola ki?

«BU MEMLEKETE KOMÜNİZM LAZIMSA ONU DA BİZ YAPARIZ»

Bu tavrın altında, düpedüz, eski tek parti devri CHP kodamanlarının «Bu memlekete komünizm gelecekse onu da biz getireceğiz, size n'oluyor!» mantığı yatmıyorsa ne yatıyor?

Beynelmilel sosyalizm, beynelmilel komünizm, tek bir bilimsel sosyalizm gibi, kavramların artık «iflâs ettiği» yaveleri ayrı bir konu. İlginç olanı, Ecevit'in bu kavramları CHP'nin «gerçekçi sol» platformu içerisine koyarak kendi sol anlayışı üzerine rahat rahat ahkâm kesmesidir.

Bunun anlamı, açıkça şudur: Türkiye'de CHP'den gayri sol olamaz denilmektedir. *Ve Türkiye'de işçi sınıfı partisinin işlevi CHP'ye mal edilmek istenmektedir*. Ecevit, her bakımdan gittikçe yaklaştığı, ve ilerde iktidara geldiği zaman Türkiye'nin ekonomik ve sosyal yönelimi ve yönetiminde izleyeceği yol konusunda şimdiden belli anlaşmalara vardığı Avrupa sosyal demokrat partileriyle Avrupa komünist partileri arasında sanki hiç fark yokmuş gibi kendi partisini âdeta Türkiye'de yalnız «gerçekçi» değil, *gerçek* sol parti, *işçi sınıfı partisi* yerine koymaktadır. Bu tavrın açık anlamı, *sola duvar çekme* gayretinden başka birşey değildir. Ve giderek, CHP Genel Başkanını, bugün kendi dışındaki sol çizgiler için her türlü fikir ve örgütlenme özgürlüğüne taraftar olduğunu söylemesine rağmen, yarın, «Türkiye' nin özel koşulları», «milli birlik ve beraberlik», vb. demagojik gerekçelerin de yardımıyla, «maceracılar»a, «marjinalistler»e, «akılları bir karış havada» olanlara özgürlük tanımanın «sakınca»larından söz etmeye kadar götürebilir.

İşçi sınıfı sosyalistleri bu tavrın nerden kaynaklandığını ve sonunda nereye varacağını kitlelere açıklarlar. Bu onların başta gelen görevleri arasındadır. Ama, böyle bir tavır içinde *olmamasını* CHP Genel Başkanından *beklemezler*. Öyle olsaydı, faşizme karşı mücadelede, demokrasi için mücadelede, işçi sınıfının başı çeken öncü güç olduğu gerçeğinin hiç bir somut anlamı kalmazdı. O zaman öncü güç, işçi sınıfı ve onun bağımsız siyasi hareketi değil, CHP'ye bugün için hâkim sağ sosyal demokrat yöneticeler, ya da CHP tabanında merkeze karşı mücadele veren küçük burjuva demokratlarıyla genel olarak C. H.P.'yi bir cazibe merkezi olarak gören küçük burjuva radikal devrimcileri olurdu. Ve bu durumda işçi sınıfı sosyalistlerine düşen görev, CHP yöneticilerine dışardan akıl satmak, onlara doğru yolu göstermek, «uyuyan güzel»e «Artık uyan!» çağrıları çıkarmaktan ibaret kalırdı.

Tabii bütün bunlar hiç de, işçi sınıfı açısından, CHP ile MC partilerini, özel olarak AP'yi, aynı torbaya koymak demek değil. İkisinin aynı torbada olmadığını Süleyman Demirel kendisi hergün bağıra çağıra ilân ediyor. *Milliyet*'teki konuşmasında da açık açık söylüyor: «Kutup mutup yok ortada. Kanunların yanında yer alanlar: O biziz. Bir de kanunsuzlukların yanında yer alan var, o da CHP. Yani biz onların yanında mı yer alsak Türkiye düzelecek? Onlar bizim yanımızda mı?... Hangi özgürlüklerden bahsediyor?»

Bu durumda CHP ile AP'nin zaten aynı torbada olmadıkları meydandadır. CHP'nin tekelci burjuvazinin iktidar alternatifi olması onu faşistlerin işbirlikçisi AP ile aynı torbaya sokmaz. Tekelci burjuvazinin «iktidar alternatifi» kavramının da kendine özgü bir iç dinamiği vardır. CHP'nin AP'den farklı özgürlük ve demokrasi anlayışı ancak bu dinamik çerçevesinde değerlendirildiği takdirde kendi çelişik gerçekliğiyle doğru dürüst anlaşılabilir. CHP'nin özgürlük ve demokrasi anlayışı, onun kitle tabanında yaygın demokratik özlemlerden kaynaklandığı kadar, aynı zamanda, genel olarak tüm burjuvazi, özel olarak tekelci burjuvazi içindeki çıkar çelişkilerinin ve bu çelişkilerden kaynaklanan ekonomik ve siyasî hâkimiyet mücadelesinin bir fonksiyonudur. Dolayısıyla AP ile CHP'nin özgürlük anlayışlarını bağdaştırıp «demokrasiyi korumak için» birlikte hareket etmeleri, gerçekten, üstesinden gelinmesi hayli güç bir sorundur.

SOSYAL DEMOKRASİ ÖNÜNDE TEMEL YANLIŞLARA DÜŞMEMEK

İşte bunun içindir ki, CHP *hem* tekelci burjuvazinin bir iktidar alternatifi, *hem de* faşizme karşı mücadelede yeri olan demokratik bir güç tür. Bunun içindir ki, CHP sosyal demokrasisi hem kitlelerin gerçek kurtuluşu önünde, işçi sınıfının kendi bağımsız siyasetiyle aşacağı bir *engel*, hem de bugünkü MC koalisyonuna ya da gelecekte onun tekbaşına bir AP iktidarına kıyasla *daha ileri bir demokratik aşamanın* temsilcisi bir siyasi akım ve iktidar alternatifidir.

● Önemli olan, özel olarak bu alternatifin somut koşullarda gerçekleşip gerçekleşemeyeceği ya da gerçekleşirse ne ölçüde gerçekleşebileceği sorununun da, genel olarak daha ileri bir demokratik aşamaya geçiş sorununu da, işçi sınıfının bağımsızlık demokrasi ve sosyalizm mücadelesinden soyutlamamak;

● Burjuvazi içindeki çelişkilerden işçi sınıfının bağımsız sınıf siyaseti adına ve sınıf mücadelesini yeni boyutlara ulaştırma doğrultusunda yararlanmak yerine, işçi sınıfını burjuvazi içindeki hâkimiyet mücadelesine âlet etmemek;

● Sekterliğe düşmenin sakıncalarından kaçarken sosyal demokrasi kuyrukçuluğuna yakalanmamaktır!

İşçi sınıfının bağımsız siyasetinin gölgelenmesine göz yummamak için sosyal demokrasi kuyrukçuluğuna karşı ideolojik mücadele görevini savsaklamak gerekir.

SURİYE ORTA-DOĞUDA SOSYALİST VE DİĞER ANTİ-EMPERYALİST GÜÇLERİN İSTEMLERİNE UYMALIDIR

Emperyalizmin Ortadoğudaki emelleri, bu bölgeyi tam bir barut fıçısı halinde tutuyor. Ve devamlı patlamalar eksik olmuyor. Son yıllarda ölen onbinlerce Lübnanlı ve Filistinli, sonuna doğru yaklaşan emperyalizmin kurbanlarından başka bir şey değildir. ABD emperyalizmi, son olarak tutunmaya çalıştığı Ortadoğuda ilerleyen anti-emperyalist mücadeleyi baltalamak için her türlü imkanı seferber etmekte, barışın kendi aleyhine işlediğini açıkça gördüğü için savaş kundakçılığı yapmaktan geri durmamakta ve halkları birbirine kırdırmak için her çeşit tertibe girmektedir. Lübnan'daki son olaylar da bu açıdan değerlendirilmelidir.

Lübnan, çeşitli haklar ve dinler açısından oldukça «kozmopolit» bir ülke olduğu bilinir. Ekonomik açıdan daha gelişkin olan hristiyan araplar azınlık oldukları halde şimdiye değin yönetimde daha etkili olmuşlardır. Buna dinsel faktörün de etkisi eklenince, diğer arap halkları içinde gelişen anti-emperyalist bilinç, hristiyan kesimi içinde gelişme imkânını bulamaması, aksine kiliseden destek gören faşistler hıristiyanlar içinde gelişecek bir ortam bularak bir hayli güçlü ve vurucu örgütlenme sağlayabilmişlerdir. İşte emperyalizm bu olumsuz durumu değerlendirmesini iyi bilmiş ve gerici faşistlerle ilerici anti-emperyalist Lübnanlılar arasındaki çelişkiyi hıristiyan-müslüman çelişkisi haline dönüştürüp Lübnanlıları birbirine kırdırmaya başlamıştır. Emperyalizmin Lübnan stratejisi açıktır; Lübnan'ı bölerek, varlıklı hıristiyan arapların temsilcisi falanjistlerin yönetiminde ikinci bir İsrail yaratmak... Lübnanda da diğer arap ülkelerinde olduğu gibi anti emperyalist güçlerin ilerleyişi ve özellikle Filistin Kurtuluş Hareketinin etkileri, emperyalistleri korkutmakta ve Lübnan'ın da diğer ilerici arap rejimleri gibi elden çıkması «tehlikesi» karşısında son çare olarak bu yola başvurmaktadırlar...

Bu planlarında başarı kazanmaları ihtimali de bir hayli kuvvetli görünüyordu. Çünkü gerek müslüman Lübnanlılar, gerekse Filistinliler içinde gelişen anti - emperyalist tutum, bir ölçüde burjuva ve küçük burjuva milliyetçilikleri ve dar görüşlülükleri de barındırdığı için, hıristiyan-müslüman savaşının gün geçtikçe keskinleşmesi kaçınılmaz olacaktı. Nitekim emperyalizmin bu bölme oyununu bir türlü kavrayamayan Filislinliler ve müslüman Lübnanlılar kendilerini savaşın gidişine kaptırdılar ve hıristiyanlarla aradaki çelişkinin handiyse uzlaşmaz duruma gelmesine yardımcı oldular. Gelişmeler o noktaya geldi ki, taraflardan biri diğeri üzerine üstünlük sağlayamadığı için Kıbrıs'takine benzer fiili bir durumun oluşması, yani hıristiyan Lübnanlıların ayrılarak ikinci bir İsrail yaratmaları gün meselesi haline geldi.

İşte bu noktada Suriye Lübnan'a müdahale etti. Suriye'nin ulusal bağımsızlık mücadelesi vermiş ve kapitalist olmıyan yoldan ilerleyen bir ülke oluşu ile bugünkü Lübnan politikası uyuşmamaktadır. Ortadoğudaki anti-emperyalist güçler arasında sağlam bir yeri olan Suriye'nin tutumunu bugüne dek dünya ve Türkiye devrimci güçleri dikkatle izlediler. Suriye'nin müdahalesi hem *ilke* hem de *biçim* olarak olumsuz bir görünüm taşıyordu. Buna rağmen dünya devrimci güçleri ihtiyatı elden bırakmadılar. Suriye'yi ikna etmeğe çalıştılar. Fakat Suriye'nin olumsuz politikası giderek derinleşti, pervasızlaştı.

Öte yandan Lübnanda faaliyetlere karşı mücadele veren çeşitli unsurlar, Suriye müdahalesine karşı tavır aldılar, ama bunlar bile kendi aralarında başlangıçta homojen bir tavıra ulaşmadı. En şiddetli itiraz bir Enver Sedat hayranı olan ve Mısır'daki son gelişmeleri öven Kemal Canbolat'tan gelirken, Filistinliler başta çok açık tavır koymaktan kaçındılar. Ama Suriye ile Lübnan ve Filistinli anti-emperyalist güçlerin çelişkisi giderek keskinleşti. Suriyeliler başta Filistin ve Lübnan anti-emperyalist, anti-faşist savaşçılarına oldukça yumuşak davranırken son zamanlarda Filistin mülteci kamplarına bile saldırmaktan çekinmedi.

Lübnanda olaylar bütün hızıyla devam etmektedir. Suriye'nin Lübnan'ın birliğini sağlama iddiasını da içeren müdahalesi giderek gerici bir yolda yürüyor. Bugün Suriye birlikleri, falanjistlere karşı dövüşmüyor, tersine özellikle Filistinlileri hedef alıyor. Ve Filistin hareketini geriletmeye hatta ezmeğe yönelik görünmektedir. Öyle anlaşılmaktadır ki, Suriye yöneticileri çeşitli maceracı eğilimleri de barındıran veya bunları kontrol edemeyen, önleyemeyen Filistin ulusal kurtuluş hareketini, orta doğuda kendisi açısından bir «çıban başı» olarak görmekte ve bu hareketin etkisizleştirilmesi yolunda bir politika izlemektedirler. Bu politika ile Lübnan'da birliği sağlamayı ummaktadırlar. Ve bu birliğin gerici bir temel üzerinde, falanjistlerin etkinliğinde gerçekleşmesi, Suriye yöneticileri için bir mahzur ifade etmemektedir. Bu milliyetçi bir tutumdur. Suriye Baas'ının küçük burjuva ve milli burjuva yöneticileri bu sorunda anti-emperyalist gelişimi değil, kendi geçici ulusal çıkarını gözetmiş durumdadırlar. Suriye'nin müdahalesi Orta Doğu'daki anti-emperyalist güçlerin birlik ve dayanışmasını zaafa uğratmış, Filistin Kurtuluş Hareketine darbe indirmiş, anti-emperyalist arap güçleri arasında güvensizliğe yol açmıştır. Suriye Baas'çıları Filistinlilerin saf dışı edilmesi pahasına bir politikayı yeğlemektedirler. Bu politika bütünüyle tutucu ve çelişiktir; dünya devrimci sürecinin *ilkelerine* ve çıkarlarına karşıdır. Ne türden eksikliği ve aksaklığı olursa olsun Filistin kurtuluş hareketi, özü itibariyle bir ulusal kurtuluş savaşıdır. ABD emperyalizminin ileri karakolu İsrail saldırganları tarafından yurtlarından kovulan Filistin halkı yurdu ve bağımsızlığı için bu en haklı savaşı sürdürmektedir. Ulusal kurtuluş savaşı olduğu için yapısı gereği bağımsızlık savaşında yer alan her sınıf ve tabakanın özelliklerini bünyesinde taşır. Özellikle işçi sınıfının yok denecek derecede zayıf olması Filistin'de çeşitli maceracılıkların da boy göstermesine yol açmıştır. Ama maceracılıklara engel olacağım diye hareketin bütününe karşı çıkılmaz. Aksine hareketin bütününü destekleyip her türlü yardım yapılırken, maceracı eğilimlerin de üzerine gidilerek etkisizleştirilmeye çalışılır.

Bugün Suriye olumsuz ve milliyetçi bir politika izlemektedir. Filistin kurtuluş hareketi bir bağımsızlık savaşı, ulusal kurtuluş hareketinin ve dolayısıyla dünya devrimci sürecinin bir parçasıdır. Dünya devrimci sürecinin bu parçasına, onun içinde yer alan bir başka unsurun karşı çıkması gerici olduğu kadar bölücü bir politikadır. Ve emperyalizme karşı güçleri zayıflatıp dağıtıcı politikaları milliyetçi amaçlarla güdülen kısa vadeli dar hesapların genel anti-emperyalist politikaya yaradığı görülmediği gibi devrimci sürece ters düşen tutumlar bizzat bu tutumların sahibi olan ulusal güçlere de zarar verir.

Buna rağmen Lübnan sorunu henüz bitmemiştir. Dünyanın Sosyalist ve diğer anti-emperyalist güçlerin Lübnan'daki durumu ilerici güçler lehine değiştirmeyi, Filistin Kurtuluş Hareketinin hasarlarını onarmayı ve bu sorun içindeki güçler dengesini anti-emperyalizm tarafından geliştirmeyi başarma olasılığı vardır. Tüm ilerici güçler vargüçleriyle böyle bir çözüm için çaba göstermelidirler.

(Baştarafı 5. Sayfada)

si, davamız için felaket getirici olduğundan kökünden sökülüp atılmalıdır. Her iki toplumun barış içinde birarada yaşaması ve işbirliğinin yeniden kurulması için toplumlararası ilişkilerde bir dönemece gelinmesi kaçınılmazdır.

Kıbrıs ekonomisi en hızlı bir süratle yeniden canlandırılmalı, işsizlik, konut sorunu ve göçmenlere yardım gibi bütün yakıcı sorunlar hiçbir gecikmeye uğramadan çözümlenmelidir. Ulusal gelir daha âdil bir şekilde dağıtılmalıdır. Ekonomik ve sosyal yükün daha büyük bir kısmı, nüfusun hali - vakti yerinde olan bölümünün omuzlarına aktarılmalıdır. Türk istilâsının yarattığı ciddi ekonomik ve sosyal sorunların çözümlenmesi, Kıbrıs halkının iç direnme cephesinin güçlendirilmesinde birincil öneme haiz bir görevi oluşturur.

Uluslararası dayanışmayı en iyi bir şekilde kullanmak için, ilk önce anti-emperyalist bir politik çizginin sıkı ve tutarlı bir şekilde sürdürülmesi ve korunması gerekmektedir. Kıbrıs sorununun BM örgütü çerçevesi dışında, NATO ve AET emperyalist ortaklığının perdesi ardına sürüklenmesine rıza göstermemeliyiz.

Dünyayı sistematik bir şekilde aydınlatmalıyız. Kamuoyu, uluslararası örgütler, yabancı ülkelerin parlamento, parti ve hükümetleri, haklı davamızı desteklemektedir. Ülke dışındaki diplomatik hizmetleri ve heyetlerimizi genişletip geliştirmeliyiz.

Kıbrıs, doğal müttefikimiz olan sosyalist ve tarafsız ülkelerle, özellikle Kıbrıs halkının çıkarlarının güçlü koruyucusu olduğunu kanıtlayan Sovyetler Birliği ile dostça ilişkileri ve sıkı işbirliğini geliştirmelidir.

Emperyalizmin ve uluslararası gerginlik politikasının düşmanı olan AKEL, yumuşama ve işbirliği için, Kıbrıs'ın toptan askersizleştirilmesi ve halklar arasında bir barış, dostluk ve işbirliği köprüsüne dönüşmesi için savaşan bütün gerçek yurtsever güçlerle birlikte mücadele etmektedir.

41. AKEL, haklı davamızın son zaferine olan sarsılmaz inancını her şeyden üstün tutmaktadır.

İyimserliğimiz, halkımızın yorulma bilmez mücadele arzusuna, dünyanın bütün özgürlükçü ve barışsever güçlerinin dayanışma ve yardımına, başta Sovyetler Birliği olmak üzere Sosyalist kampın gücünün sürekli artmasının bir sonucu olarak yaratılan uluslararası güçler dengesine, sömürgeciliğin çöküşüne, Üçüncü Dünyanın tarafsız ve bağımsız devletlerinin ortaya çıkışına ve uluslararası işçi sınıfı ve demokratik hareketin gelişmesine dayanmaktadır. Bütün bunlar halkımızın kurtuluş mücadelesini kolaylaştırmaktadır.

Sosyalizmin yüce insancıl ülküsüne, Marksizm-Leninizm ve proleter enternasyonalizminin ölümsüz ilkelerine sadık olan ve 50 yıllık tarihini, geleneklerini ve halkımızın güvenini şereflendiren AKEL, Kıbrıs sorununun âdil bir çözüme ulaştırılması, Kıbrıs'ın bağımsızlık ve toprak bütünlüğünün korunması, yabancı askeri birliklerin geri çekilmesi, göçmenlerin evlerine dönmesi, kayıp kişilerin aranması, Kıbrıs'ın Rum ve Türk sakinlerinin barış içinde birarada yaşamaları, halkımızın refahı ve ilerlemesi için en ön saflarda mücadeleye devam edecektir.

Marksizm - Leninizmin ölümsüz öğretisini izleyen AKEL, işçi sınıfı, köylülük ve bütün emekçi halkın hakları için mücadeleyi, bilimsel sosyalizm ülkülerinin yayılmasını sürdürecek, Kıbrıs'ta, daha üstün bir sosyal sistem olan sosyalist sistemin kurulması yolunu hazırlamak için yorulmadan çalışacaktır.

Kıbrıs işçi sınıfı ve emekçi halkının partisi AKEL, Rum, Türk, Ermeni ve Maronit, bir bütün olarak halkımıza hizmette sadık kalmakta, Bağımsızlık, Barış ve Sosyal İlerleme için bütün mücadelelerde öncü olarak yer almaktadır.

2 Şubat 1976

ABD'nin 200'cü yılı üzerine

GUS HALL

ABD'nin 200 cü kuruluş yıldönümü dolayısiyle ABD komünist partisi Genel Sekreteri Gus Hall'un yazdığı yazının kısaltılmış çevirisinin birinci bölümünü yayınlıyoruz. Yazının devamını haftaya vereceğiz.

Bir 200. cü yıldönümü kutlaması, farklı sınıfların geçmişlerini nasıl düşündüklerini ve geleceklerini nasıl gördüklerini anlama bakımından çok iyi bir fırsat. Ve yine içinde bulunduğumuz ortam, bundan sonra zamanın nasıl geçeceğine dair bilgi veriyor bize; hassas barometreler durumunda olan yıldönümleri, geleceğin ikliminin bağlı olduğu politik ve ekonomik basıncın düzeyini belirtiyor. Eğer barometre yükseliyorsa, eğer önümüzdeki yol aydınlıksa ve başarı vaadediyorsa, gözler geleceğe dönük oluyor. Eğer aksine ibre düşüyorsa, önümüzde açılan yol tehlikeli ve belirsiz ise yıldönümleri daha ziyade «kaybolan övünç dolu bir geçmiş»in anma töreni şekline dönüşüyor.

Birleşik Devletler'in bağımsızlığının ve İngiliz sömürge boyunduruğunun son buluşunun ikiyüzüncü yılı pek çok sayıda kitap, makale, eleştiri, film, televizyon ve radyo programının hazırlanmasına neden oldu. Bu yapıtların hemen büyük çoğunluğu Birleşik Devletler tarihini inceliyor, ama onun esas muhtevasını suskunlukla geçiştirerek...

Nedenlerinin anlaşılması kolay olan hileli davranış içindeki burjuva tarihçilerinin görevi tarihsel sürecin esasının kesin olarak hasıraltı edilmesi değil midir? Bugünkü mücadeleleri alevlendirmekten korkulduğu zaman geçmişin devrimci olayları hakkında yazı yazmak güçtür. Oysa, geçmişteki büyük grevlerden, işçi sınıfının verdiği tarihe geçmiş kavgalardan sözetmeyi ve akıp geçmiş bulunan ikiyüz yıllık tarihin esas olarak sınıf mücadeleleri tarihi olduğunu kabul etmeyi reddetmek mümkün değildir.

Eğer aynı çelişkilerin ve aynı yasaların daima varolduğunu ve bunların Birleşik Devletler'deki kapitalizmin de geleceğini belirleyen unsurlar olduğunu kabul etmek tamamen yasaklanıyorsa, geçmişteki kapitalist gelişmenin yasalarını, sınıfsal güçlerin tabiatını, temel çelişkilerini incelemek gerçekten rahatsızlık verici olur tabii. İşte bunun içindir ki, kapitalizmi savunmayı görev bellemiş tarihçiler, Birleşik Devletler'in gerçek tarihini hasıraltı etmek ve bozmak zorundadırlar. Ne var ki, burjuva tarihçilerin gizlemeyi istedikleri şeyi, çok zaman önce Marks ve Engels gün ışığına çıkarmışlardı: «*Günümüze kadar her toplum tarihi, sadece sınıf mücadeleleri tarihi olmuştur,*» (1) diye okuyoruz *Komünist Parti Manifesto*'sunda. Ve bu gözlem, en ilkel toplumsal örgütlenme biçimlerine uygulanmasa bile, Birleşik Devletler'in ikiyüz yıllık tarihini eksiksiz olarak niteliyor. Bu gerçeği susarak geçiştirmek, onu gizleme yollarını aramak demektir.

Yüz yıl önce, Birleşik Devletler'in ilk yüzüncü yıldönümü sırasında, siyasi barometrenin uzun vade için işaretleri, Amerikan kapitalizmine güzel bir gelecek vâdediyordu. Bugün ise ibre bir fırtınanın yaklaştığını haber veriyor. Bazıları, ortaya çıkan sorunların 1876'da da olduğunu söyleyerek, güncel bunalımın önemini hafifletmeye çalışıyorlar. Birleşik Devletler'de kapitalizmin daha o zaman da bunalımlara tanık olduğu doğru, ama bu bunalımların bugün ortalığı kasıp kavuranlarla kıyaslanması mümkün değil. 1876'daki sorunlar, dönemsel bunalımların sonucu idi, oysa bugünkü kapitalizmin genel bunalımının son derece farklı niteliği var. Periyodik krizler ortaya çıkar ama kısa zamanda kaybolur, oysa kapitalizmin genel bunalımı hem daha derin hem de süreklidir.

1876'da, birinci yüzyıl kutlaması, Amerikan kapitalizmi için sonuca dönük çok parlak görüşlerin ortaya atılması fırsatını vermişti. Birleşik Devletler milyonlarca göçmenin ve aynı şekilde Avrupa'nın mülk sahibi sınıflarının bütün zamanlar için «adanmış toprağı» olarak kalması gereken bir ülke gibiydi. Ülke, önceden eşine rastlanmamış uzun bir ekonomik büyüme dönemine hazırlanıyordu.

Amerika'nın yerli nüfusu, verimli olan ve maden bulunduran topraklarından sökülüp çıkarılmış ya da kovulmuştu. Birleşik Devletler'e aynı şekilde, madensel hammaddeler yönünden zengin Meksika toprakları da, kuvvet kullanarak eklenmişti. Birleşik Devletler'in elinde, nitelikli olan ya da olmayan ama aşırı bol el emeği bulunuyordu. 1865'de son bulan iç savaş köleliğinin ve feodalitenin kalıntılarını silip süpürmüş, kölelikten özgürleştirilmiş milyonlarca kara derili, ücretliler ordusunun saflarını genişletmeye gelmişlerdi. İşçi sınıfının acımasız sömürüsü, Avrupa sermayesinin akını ve hammadde bolluğu, burjuvaziye hızla zenginleşme olanağını verdi.

Dolayısıyla, Birleşik Devletler'in birinci yüzyılının dövizi «Her şeyde önde!» oldu. O zamana kadar hiç bir kapitalist ülke gelişme için bu denli elverişli koşullara rastlamamıştı ve bu olağanüstü koşullar, Amerikan kapitalizmi hakkında pek çok yanılsamanın kökeni oldular.

Buna karşılık ikiyüzüncü yılı kutlama atmosferi, kararsızlık, bunalım ve perspektif yokluğu ile dolu ve tekelci Amerikan kapitalizmi bugün bu atmosfere gömülmüş durumda. İlk yüzyılın barometresi, kapitalizmin, dünya gelişiminin ekseni olduğu bir dönemdeki ekonomik gelişmeyi gösteriyordu. Amerika büyük bir güç olma yolundaydı.

İkiyüzüncü yılın kutlandığı bugünlerde ise tablo tamamen farklıdır: Dünyadaki büyük sosyo-ekonomik sistemlerden biri olan kapitalizm, gittikçe daha derinleşen bir genel bunalımın çilesini çekmektedir. Barometrenin gösterdiğine göre kapitalizmin artık ne eski korkunç gücü kaldı, ne de olayların gidişini tayin etme erki. Emperyalizm bundan böyle hem bu gerçeği, hem de diğer bir sınıfın yani işçi sınıfının ve diğer bir sosyo-ekonomik sistemin yani sosyalizmin ekonomik, politik ve ideolojik alanda başlıca ağırlık merkezleri haline geldiğini hesaba katmak zorunda.

Çünkü barometre fırtınayı haber veriyor. Ve ikiyüzüncü yılı kutlama vesilesiyle gazetelerde, yanlış yoldan dönme çabası içinde, kendi kendilerine «Niye her şey bu denli kötü gidiyor?» diye soran yazılar çıkıyor. Tekelci sermayenin iyimserlik yaratacak hiç bir konusu yok. Güç kazandıran öngörüşlere bağlanmak, gelecek için cesaret verici planlar yapmak mümkün değil.

İşçi sınıfı için birinci yüzyıl önemli tarihsel eğilimleri yansıtıyordu. Daha o zamanlar kapitalist sömürünün katı gerçekleri belirlenmeye başlamıştı; sınıflar olarak bölünme ve sınıf mücadelesi kapitalistlerle işçiler arasına kesin ve açık sınıf çizgisi çekiyordu. Nitekim Engels 1886'da şöyle yazıyordu:

«*Bizim burjuvalarımız ve sizinkiler Amerika'nın, uyuşmazlıkların ve sınıf mücadelelerinin üstünde yer aldığını düşünüyorlardı. Bu kuruntu bugün kayboldu artık. Yeryüzünün son burjuva cenneti acı çekilen bir yer haline hızla dönüşüyor ve şimdiki Avrupa'nın hali olan bir cehenneme dönüşmesini de, yalnızca ve yalnızca, güçlülüğü yavaş yavaş kanıtlanan Amerikan proletaryasının coşkun gelişimi engelleyebilecek Amerikan işçileri... örgütlü kitleler halinde birdenbire doğrulduklarında, kapitalistler sınıfının tümü, önlerinde tir tir titremekte.*» (2)

Çünkü işçi sınıfı, kendi çıkarlarına yalnızca örgütlenmenin ve mücadelenin cevap vereceğini anlamaya başlıyordu.

İlk yüzyılın siyah derili Amerikalıları gösterdiği ise şuydu: Köleliğin zincirlerini kıran iç savaş tarihsel olarak ileriye doğru bir adım idi ama ırkçılığa karşı savaşma zorunluluğunu ortadan kaldırmamıştı. Egemen sınıfta değişiklikler olmuş, ama ırkçılığı besleyen kaynak dokunulmadan kalmıştı.

İşte başında marksizmin büyük kurucularının bulunduğu Uluslararası Emekçiler Birliği tarafından Amerikan halkına gönderilen ileri görüşlü mesajda okunanlar:

«*Gelecek için bir tavsiye daha eklememize izin veriniz. Ülkeniz halkının bir bölümünü kurban eden haksızlık, ne korkunç kötülükler getirdi! Bu haksızlığa son verin. Tüm vatandaşlarınızı bundan böyle özgür ve hiç bir kısıtlama olmaksızın eşit ilan edin. Halkın bir bölümünün uygarlık haklarını almasını reddederseniz ve üstelik vatandaş durumunda olanlar gibi görevlerini yerine getirmelerini onlardan isterseniz, savaş yeniden canlanabilir ve ülkenizi yeniden kendi halkınızın kanıyla doldurabilir.*» (3)

Birleşik Devletler'de ırkçılık sorunuyla ilgili siyasi barometrenin göstergesinin belirttiklerini, marksizmin doğru olarak yorumladığını tarih tamamen kanıtlamış bulunuyor.

İlk yüzyılı kutlama döneminde barometrenin önceden belirttiği gibi, Birleşik Devletler'deki kapitalist gelişmenin ikinci yüzyılının birinci yarısı, dünya kapitalizminin tarihte eşine rastlamadığı gösterişlilikte bir gelişme dönemi oldu. Yaman bir sanayi kompleksi yaratıldı. Ülke, bilim ve teknik alanında dev adımlarla ilerledi.

Doğal zenginlikler tükenmez gibi geliyordu. Tarıma bırakılmaya hazır engin verimli toprakların varlığı dolayısıyla 1881 yılında Engels şöyle yazıyordu:

«*Batının bakir otlaklarında şimdi, küçük parseller halinde değil ama milyonlarca metrekarelik alanlar üzerinde ekim yapılıyor, ve bu, buğday fiatını tayin etmeye ve arkasından da bir buğday tarlasının getirdiği rantın miktarını belirlemeye başlıyor. Hiç bir eski toprak bu topraklarla rekabete giremez. Düz ya da hafif dalgalı, şiddetli hiç bir bozulmaya uğramamış ve üçüncü zamanın (jeolojik) bir okyanusu dibine yavaş yavaş çökeldikten sonra hiç değişmeden kalmış şahane bir toprak bu; içinde taş, kaya ve ağaç bulunmadığından, hazırlayıcı çalışmalara gerek kalmaksızın doğrudan doğruya ekime hazır; bu toprağı, ne tarla yapmak için çalışmaya, ne de drenaja gerek var; sabanı geçirmek yetiyor ve işte toplanmaya hazır tohumlar; hiç gübrelemeksizin yirmi ya da otuz kez buğday hasadı verecek durumda. Devâsa boyutlardaki bir tarıma hazır olan bir toprak bu...*» (4)

Amerikan emperyalizmi, kapitalist dünya tarihinin tanıdığı en doymak bilmez ahtapot olmuştur; sosyalist olmayan dünyanın tümü üzerine kollarını sermiştir. Dünya kapitalizminin tefecisi, uluslararası gericiliğin ekonomik, askeri ve siyasi kalesi, çok uluslu şirketlerin çoğunun merkezi, en acımasız ırkçılık şampiyonu işte bu ülkedir.

Emperyalizme, Faşizme, Tekellere ve MC'ye Karşı Daha Güçlü Bir TÖB-DER

TÖB-DER Üçüncü Olağan Kurultay'ı 24-25 Temmuz günleri Ankara'da yapılacak. Halkımızın en önemli devrimci-demokratik kuruluşlarından olan TÖB-DER'in genel kurulu şüphesiz ki demokratik hareket içinde özel bir önem taşımaktadır. Hele MC iktidarının ve onların ardındaki egemen güçlerin öğretmen emekçiler üzerinde bu denli şiddetli baskı ve kıyım uyguladığı, kiralık katil çetelerinin Türkiye'nin dört bir yanında, devrimci-ilerici öğretmenleri sindirmek ve yıldırmak için ardı arkası kesilmez kanlı saldırılar düzenlediği bir dönemde, öğretmen kitlesinin devrimci öncü meslekî örgütü büyük görevler ve sorumluluklarla karşı karşıyadır. TÖB-DER'in kuruluş olarak da egemen sınıfların, faşistlerin ve MC iktidarının başlıca boy hedeflerinden birisi olduğu gözönünde bulundurulursa, faşizmin TÖB-DER bütünlüğü ve yerel TÖB-DER örgütleri karşısındaki sistematik despotik tutumunun şiddetini arttırarak devam ettiği, bir kısım yerel örgütlerin kanunsuz ve anti-demokratik biçimde kapatılmakta olduğu hatırlanırsa, Üçüncü Olağan Kurultay'ın bu kritik dönemde taşıdığı anlam daha iyi kavranır.

Dünyadaki bilimsel ve teknolojik devrim öğretmen kitlesinin üretici güçlerin gelişimi üzerindeki rolünü ve etkisini arttırmıştır. Eğitim faktörü, üretim sürecinin en önemli yardımcılarından birisi olduğu, insan bilgi ve tecrübesinin geliştirilmesinde kapsamlı bir yer tuttuğu için öğretmenlerin üretim süreci üzerindeki dolaylı katkısı da o ölçüde önem taşımaktadır.

Öte yandan gerek emperyalist-kapitalist kamp içindeki metropollerde, gerekse emperyalist kampın uydusu durumundaki Türkiye'de azgın tekelci gelişim ve tekellerin şiddetlenen egemenliği beyaz yakalı emekçileri her geçen gün biraz daha işçi sınıfına yaklaştırmaktadır. Bu durumda öğretmenlerin hem üretim süreci ile olan objektif ilişkileri, hem de tekellerin egemenliği ve tekelleşme karşısındaki objektif konumları onları işçi sınıfına ve onun mücadelesine giderek daha fazla yaklaştırmaktadır.

Bugün geniş bir öğretmen kitlesi kendi nihaî kurtuluşlarının kesinlikle işçi sınıfının kurtuluşuna bağlı olduğunu, öğretmenlerin çıkarlarının işçi sınıfı çıkarlarına paralel bulunduğunu, bu nedenle işçi sınıfıyla yakın ittifak ve sıkı işbirliği kurmak gerektiğini bilmektedirler.

Emperyalizme bağımlı bir ülke olan Türkiye-de öğretmenlerin metropol ülkelerine kıyasla daha da ilerici bir konumu vardır. Ülkemizde öğretmenler - kendileri proleter olmamakla birlikte -, proletaryanın ideolojisine en yakın aydın kesimleri arasındadırlar. Bu nedenle öğretmen kesiminin işçi sınıfına yandaş objektif konumları dışında, Türkiye'de işçi sınıfı bilimini benimseyen **inteligensiya** içinde önemli bir yeri vardır. Pek çok öğretmen sadece kendi zümresel çıkarlarını savunmakla sadece anti-emperyalist, anti-monopolist ve anti-faşist mücadeleye katılmakla kalmamakta, aynı zamanda Türkiye'nin dört bir yanında işçi sınıfı bilimini ve enternasyonalizmini savunan, yani aynı zamanda sosyalist mücadele veren aydın kadrolar içinde önemli bir yer tutmaktadırlar. Yakın yılların pratiği, öğretmen kesimi içinden pek çok işçi sınıfı sosyalisti militanın yetiştiğini göstermiştir. Esasen MC iktidarının ve tüm gerici egemen güçlerin öğretmenlere ve çalışmalarına karşı bu denli despotik davranmasının nedeni de budur. Öğretmenlerin objektif konumları üzerinde yükselen bu önemli sübjektif faktör öğretmen örgütlenmesini diğer benzeri emekçi küçük burjuva meslek örgütlenmelerinden daha ileri bir noktaya getirmektedir.

Özellikle son yıllarda Türkiye devrimci-demokratik hareketi içinde işçi sınıfı sosyalizminin ve işçi sınıfı enternasyonalizminin hem ideolojik ve politik bakımdan, hem de örgütsel bakımdan güçlenmesi ve işçi sınıfı sosyalizminin temsil ettiği işçi sınıfının bağımsız sınıf politikasının yurt düzeyine yayılarak, küçük burjuva sağ ve sol sapmalar ile arasındaki ayırım çizgilerini derinleştirmesi, bilimin kopmaz bir parçası olan enternasyonalizmin hareket içinde kök salması işçi sınıfının en yakın yandaşları, müttefikleri olan bilimsel ve teknik kadrolar içinde de etkisini göstermiştir. İşçi sınıfı sosyalizminin ve enternasyonalizminin en fazla etkide bulunduğu aydın zümreler arasında öğretmenler birinci sırayı tutmaktadırlar. Bu olgu geniş öğretmen kitlesinin eski yıllara nazaran daha ileri politikleşmesini temsil ettiği gibi, bu genel politikleşme içinde, bilimsel sosyalizmin derinleşmesi, yani soyut devrimcilik kavramlarının ya da sınıf muhtevası, bilimsel muhtevası pek net olmayan sosyalizm kavramlarının yerine işçi sınıfı devrimciliği, işçi sınıfı sosyalizmi şeklindeki bilimsel ve kristalleşmiş çizgilerin geçmesi demektir.

Öğretmen kitlesindeki bu politikleşme, onların öncü mesleki-yığınsal örgütü olan TÖB-DER içindeki bilimsel bilinçlenme düzeyinin gelişkin karakteri örgüt içinde varılmış olan daha ileri bir aşamaya özgü yeni sorunları da beraberinde getirmektedir. Benzeri emekçi küçük burjuva yığınsal örgütlenmelerinden daha ileri bir politikleşmeyi oluşturan ve bünyesinde eskiye nazaran hem nicelikçe hem de nitelikçe çok daha ileri öğeleri barındıran öğretmen örgütlenmesi, Türkiye'deki genel sosyalist hareket içindeki ayırım çizgilerini veya genel sosyalist hareket ile diğer ilerici çizgiler arasındaki farklılığı yakından izleyen bir konum taşımaktadır. Bu durum demokratik öğretmen örgütlenmesine, diğer demokratik kitle örgütlerinden göreceli olarak değişik bazı özellikler getirmekte ve bu özellikler daha titiz, daha özenli, daha prensipli davranışları öngörmektedir. Ama öğretmen örgütlenmesi içindeki bu gelişkin politikleşme düzeyi, onların demokratik örgütlenmelerinin demokratik karakterini değiştirmez. Böyle bir örgütlenmenin kendisine politik örgüt misyonu vehmetmesini meşru kılmaz. Kimi sendikal ve demokratik mesleki örgütlenmelerin zaman zaman siyasi parti gibi davrandıkları ya da sosyalist hareket içinde siyasî hakemlik, bir çeşit trafikçilik yapar duruma düştükleri bir dönemde, TÖB-DER'in hiç bir zaman bu tutuma girmemiş bulunması, gerçekte bu örgüt üyelerinin ve bütünlüğünün siyasî düzeylerinin ve bilincinin genel planda benzerlerinden daha gelişkin olduğunun bir kanıtıdır.

Devrimci-demokratik öğretmen örgütlenmesi içinde bilimsel bakımdan varılan bugünkü gelişkin aşamanın, eskiye nazaran bir üst düzeyde yeni sorunları da birlikte getirdiğini söyledik. Bu sorunlardan başlıcası öğretmen örgütlenmesi içindeki bu ileri politikleşmeye uygun birlik ve yönetim ilkelerinin tesbitidir.

Demokratik bir örgüt prensip olarak sosyalist olsun olmasın tüm ilerici siyasi ve ideolojik eğilimlerden öğeleri bünyesinde barındıran geniş tabanlı bir yığın örgütüdür. Fakat bu prensip politikleşme bakımından gelişmiş bir demokratik örgütte birlik için yeterli olmayan bir genel doğru olarak kalmaktadır. Özellikle yönetim organlarının oluşturulması sözkonusu olduğunda bu genel prensip genel şart olmakta, fakat yeter şart niteliğini taşımamaktadır. TÖB-DER gibi gelişkin bir bilinç ve politikleşme düzeyini temsil eden bir demokratik örgütte, yönetim organlarının oluşumunda bu temel prensibe bazı gerekli ayrıntılar getirmek zorunludur.

İşçi sınıfı sosyalistlerinin böyle bir durumdaki birlik ilkeleri kısaca şu önemli noktalarda odaklaşmaktadır:

● Çağımızda ilericiliğin ve demokratikliğin kıstası emperyalizme, faşizme ve tekellerin egemenliğine karşı olmaktır. Bunun tamamlayıcı bir koşulu olarak da dünyanın barıştan, bağımsızlıktan ve sosyalizmden yana güçlerin, yani genel dünya ilerici eğilimine, dünya devrimci sürecine karşı bir kutba düşmektir.

● Bu ilericilik tanımı işçi sınıfı sosyalizminin, devrimci bir demokratik yığınsal örgütlenme içindeki birlik prensiplerinin çıkış noktasıdır.

● Bu nedenle, kendileri demokratik bir güç olmayan, emperyalizmle, dünya gericiliği ile işbirliği ve paralellik halinde olan Maocuların böyle bir demokratik örgütenmede, değil, yönetimde olmaları, örgütte üye olarak dahi bulunmaları demokratik örgüt prensiplerine aykırıdır. NATO'nun varlığını dünya devrimci sürecine karşı savunan, sadece dünya sosyalist sistemine değil, aynı zamanda uluslararası işçi sınıfı hareketine ve ulusal kurtuluş hareketine de düşmanlık yapan, uluslararası tekellerin ve ABD militarizminin barış düşmanlığına, savaş kundakçılığına göz kırpan, Türkiye'deki ABD üslerinin Demirel- Türkeş-Feyzioğlu'nun başını çektiği gerici MC partileri çetesi öncülüğünde sosyalist sisteme karşı kullanılmasını savunan, Ege'de kurulan yeni ordunun, doğuya Sovyet sınırına taşınmasını savunan ve faşistlerin kullandığı birtakım gerici sloganları sol kılıflar altında tezgâhlayan bütün misyonları provokasyon olan, bozguncu Maocular demokratik bir güç değildir, ve böylelerinin demokratik bir örgütlenmede **üye olarak bile** yerleri yoktur.

● Maocularla aynı kaba konulmaması gereken, konumları onlardan farklı olan «sol» serüvenciler ise, demokratik yığınsal örgütlenmenin dışında düşünülmemelidir. Çünkü bu eğilim Maoculardan farklı olarak anti-emperyalist, anti-faşist ve anti-monopolisttir ve misyonları dünya devrimci sürecine düşmanlık yapmak (yani karşı-devrimcilik) değildir. Fakat bu siyasî eğilimi savunanlar, kitlelerin güncel demokratik ve ekonomik taleplerini küçümsedikleri bu nedenle demokratik örgütlenmeleri siyasal dar grupların güçlenmesi bir için avadanlık olarak gördükleri, demokratik örgütlere çapını aşan siyasal misyonlar yükledikleri, demokratik örgütlerin temsil ettiği zümrenin acil ekonomik ve demokratik taleplerini ve bu örgütlerin bu uğurdaki **güncel** mücadelesini önemsemedikleri, **ya hep, ya hiç** gibi bir mantık taşıyarak siyasal ve ekonomik mücadelenin birlikteliğini kavrayamadıkları, stratejik hedef ve görevlerle taktik hedef ve görevleri biribirine karıştırdıkları için onlarla ortak bir yönetim oluşturmak olanağı yoktur.

● Şu halde bugünkü demokratik örgütlenmelerde Maocular dışındaki tüm siyasî eğilimlerle örgütü dağıtıp bölecek ya da ademi-merkeziyetçilik yapacak (örgütü de-santralize edecek) herhangi bir zararlı eğilime taviz vermemek kaydıyla demokratik merkeziyetçilik ilkeleri çerçevesinde ve örgüt bütünlüğü içinde bulunmak mümkündür. Maocu bozguncuların asla barınmaması gereken demokratik örgütlenmede şayet başka siyasî eğilimler örgütsel bütünlüğe zarar verecek, demokratik örgütü hedeflerinden ve görevlerinden saptıracak tutumlara girerlerse, siyasî eğilimi ve ideolojik yönelimi ne olur-

için GöREV BAŞINA!

sa olsun bu gibi girişimlere karşı kararlı mücadele verilmelidir.

● Demokratik bir yığın örgütlenmesi içinde yer alan ve işçi sınıfı sosyalisti olsun ya da olmasın diğer siyasî eğilimlerin yönetim organları için ortak bir platform oluşturmaları gerekir. Şu halde işçi sınıfı sosyalistlerinin demokratik meslek örgütlenmeleri içindeki, ilk yönetim prensipleri, Maoculuğu bu örgütlenmede barındırmamak ve goşizm ile yönetim ortaklığına girmemek olmalıdır. Demokratik örgütlenmenin yönetimi, emperyalizme, yabancı ve yerli tekellerin (uluslararası ve yerli tekelci sermayenin, egemenliğine, faşizme ve şovenizme karşı ortak bir siyasal hat oluşturmalıdır. Demokratik örgüt yönetimi bunu yaparken, örgüt içinde anti emperyalist ve anti faşist olsalar bile serüvenci ve goşist unsurlara prim vermemek durumundadır.

● Demokratik örgüt yönetimi oluşturulurken karşılaşılan güçlükler Türkiye sosyalist hareketinin dağınıklığının izlerini önemli ölçüde taşımaktadır. Bugün genel sosyalist hareket ülkemizde dağınıktır, işçi sınıfı politik hareketi (işçi sınıf sosyalizmi ve enternasyonalizmi) tek bir siyasî çizgi biçiminde kristalleşmemiştir. Sosyalistler ayrı ayrı sosyalist çizgilerin yandaşı durumundadır. Bu nedenle, sosyalist hareketin dağınıklığı, demokratik örgütlere de yansımaktadır. Bu güçlüklerin **kökten** aşılması, şüphesiz ki, sosyalist hareketin derlenip toparlanmasına, tek bir merkeze kavuşmasına bağlı bir süreçtir. Fakat bu olgu, güçlüklerin bugünkü çözümlerinin de bulunmadığı anlamına gelmez. İlkeli davranıldığı, grupçuluğa, dar rekabetçiliğe, kapalı kapıcılığa ve sektarizme düşülmediği takdirde, bugünkü koşullarda demokratik örgütlenmelerde ortak yönetim platformu sorununu çözmek mümkündür. Bunun son aylarda başarılı örnekleri görülmüştür — ama gene son aylarda çözümsüz kalınan durumlar da olmuştur.

Ortak yönetim platformu zorunluluğu —tek başına yönetimi alabilecek durumda olsa bile— herhangi bir grubun demokratik örgüt niteliğini kavraması ve geniş tabanlı bir yönetim için çalışması gereğini doğurur. Bugün demokratik örgütlerde Maocular ve goşistler dışındaki siyasi eğilimler ayrı listelerle çıktıkları takdirde bunlardan bir tanesi en yüksek oyu alıp yönetimi kazanabilir. Fakat böyle bir yönetim gerçekte **azınlık yönetimi** olur. Delege sayısının irili ufaklı 5-6 listeye bölündüğü bir durumda en yüksek oyu almak çoğunluğu temsil etmek değildir. Bu meselenin doğru kavranması gerekir. İşçi sınıfı sosyalistleri tüm demokratik örgüt kongrelerinde bu gerçeği görmüşler ve bu ilkeyi savunmuşlardır. Azınlık yönetimi durumuna düşmemek için Maocu ve goşist eğilimler dışındaki diğer eğilimlerin demokratik örgütteki güçleri oranında ortak bir platform yaratmaları zorunludur. Aksi halde şimdiki koşullarda tek bir grubun yönetimi kazanması bir çoğunluk yönetimi olmayacağı için demokratik örgütün birliğine ve bütünlüğüne zarar verecek sonuçlara yol açabilir, örgütün demokratik merkeziyetçi işleyişi zedelenebilir, örgüt içinde ademi-merkeziyetçi eğilimler zemin bulabilir, örgüt desantralize olabilir.

● Ortak yönetim platformu kısa vadeli dar grupçu hesapların bertaraf edilmesi, demokratik bir örgütün işlevinin, kapsamının kavranması ve uzun vadeli bir perspektifin mutlaka ön planda tutulması sonucunda gerçekleşebilir.

● Ortak platform oluşturulurken örgütün acil görevlerini unutan ve temsil ettiği zümrenin acil ekonomik - demokratik taleplerini önemseyen salt dar siyasetçilik güden yanlış eğilimler önlenmelidir. Öte yandan demokratik bir örgütte siyaset düşmanlığı yapılması, mevcut sosyalist partilere küfredilmesi gerçekte **ekonomizm** veya en iyimser deyimle **otzovizm** eğiliminden başka birşey değildir. Yukarıda da belirttiğimiz gibi demokratik örgüt bir siyasi hakem ve trafikçi değildir. Sosyalist hareketin bu dağınıklığında bu gibi eğilimler örgüt içi birliğe daha da zarar vermektedir. Bu gerçeği kavrayamayan bazı sorumsuz kişilerin birçok sendika ve demokratik örgütte sosyalist partilere düşmanlık yaptığını, özünde siyaset düşmanlığı yapar duruma düştüğünü görmekteyiz. Hatta bunlar arasında kimleri çıkıp örneğin bir TÖB-DER üyesinin yaptığı gibi - sosyalist partiler için, «sosyalist olduklarını söyleyen partiler... MC cephaneliğinden alınmış anti-komünist silahlarla... objektif olarak 'kamu görevi' yapar duruma düşüyorlar» gibi deyimler kullanacak kadar pervasız tutumunu birtakım yeni moda jargonlarla, süsleyerek saçıyorsa, böyleleri bilmelidirler ki, demokratik örgütler içinde sözde birlik şampiyonluğu yaparken, özde birlik ve ortak platform yolundaki güçlükleri arttırmaktan başka bir şeye yardımcı olmamaktadırlar. Eğer bir demokratik örgütün sorumsuz bir üyesi sosyalist partileri sosyalist görmeyen ve «kamu görevlisi» ilan eden beyanlarda bulunursa, kendi karihasındaki sübjektif görüşlerini, desteklediği sosyalist çizgiye maletmeğe kalkışırsa, demokratik örgütlerde birlik çığlıkları adına bölücülük - üstelik de tümüyle ilkesiz bölücülük - yaratmaktan başka bir iş yapmamış olur. Bu nedenle, ne demokratik örgütler, sosyalist hareket içindeki çizgiler arasında hakemlik ve trafikçilik yapma durumundadır, ne de şu veya bu sosyalist çizginin demokratik örgütlerdeki temsilcileri ya da destekçileri demokratik örgütlere böyle tartışmaları sokmak hakkına sahiptir.

● Demokratik örgütlerde ortak yönetim platformu oluşturulurken **açık politika** gütmek biricik yöntem olmalıdır. Demokratik örgütlerde kişi yıpratmayı, dedikodu ve tezvirat yapmayı, Makyavelist ilişkilere girmeyi, oyalamacı, «vakit kazanıcı» tutumları benimsemeyi seçen davranışlar sosyalist bilimle ve ahlâkla bağdazmaz. Böylesi tutumlar belki birtakım kongre hesaplarında kısa vadeli, geçici grupsal «başarılara» ve Pirüs zaferlerine yola açabilir, ama hem örgüte, hem de bizzat o tutuma düşen gruba mutlaka zarar verir. Sosyalist bilim ve ahlâk, kongre öncesi veya kongre sırası kulislerinden geçmez. Yakınlarda demokratik örgüt kongre çalışmalarında bu yöntemlere başvuranların uzun olmayan bir zaman kesitinde nasıl da hüsrana uğrayacakları görülecektir.

● Ortak yönetim platformu, demokratik örgütleri **dar grupsal** çıkarların bir avadanlığı bir siyasal güçlenme platformu olarak görmeyi en önemli koşullardan birisi olarak dayatır. Bu grupçuluk hastalığının Türkiye sosyalist hareketinde aşılması uğruna verilen bilimsel ve prensipli mücadelede demokratik örgütlerin yönetim platformları önemli araçlar arasında olabilir. Bir demokratik örgütün yönetimini tamamen veya çoğunlukla ele geçiren, ya da orada bir-iki kilit noktayı kazanan bir siyasi grup, genellikle kendi özel jargonunu ve rozet haline getirdiği birtakım sloganlarını bile hemencecik örgütün literatürü haline geçirmektedir. Örgütün çoğunluğunu oluşturan tabanın kimi zaman katılmadığı, benimsemediği ve evrenselliği olmayan bu özel jargonlardan tutun da, demokratik örgütün dar grupsal amaçlara alet edilmesi için yapılan daha zararlı girişimlere kadar birçok grupçu uygulama, o örgütü kendi temsil ettiği kitle tabanından koparmağa, hedeflerinden uzaklaştırmağa ya da örgüt içindeki ademi-merkeziyetçi eğilimlere bahane hazırlamağa hizmet eder.

● Oluşturulacak ortak yönetim platformu, mutlaka çalışkan, becerikli ve örgütün işlev ve kapsamının, demokratik görevlerinin önemine yürekten inanmış, temsil ettiği zümrenin çıkarlarını gerçekten temsil edecek, demokratik örgüt yönetimini kişisel veya grupsal bir ikbal basamağı olarak görmeyecek kişilerden oluşmalıdır.

DEMOKRASİ VE EKONOMİK HAKLAR İÇİN GÖREV BAŞINA

Türkiye devrimci - demokratik hareketinde, emekçi halk mücadelesinde önemli bir yer tutan, hakim sınıfların başlıca boy hedeflerinden birisi olan TÖB-DER'in bu yılki olağan genel kurulunda yukarıdaki ilkelerin gerçekleşmesini, çeşitli olumsuzlukların ve güçlüklerin giderilmesini, demokratik örgütlerin yönetim platformunu oluşturması gereken **tüm** grupların ayrılıkçılık ya da tecrit politikası gütmeden söz konusu ortak platformu yaratmalarını, birlik konusunda ilkesiz tutumlara girerek sunî güçlükler çıkarmamalarını ve yeni seçilecek yönetimin örgütün geniş çoğunluğunu temsil edebilecek bir şekilde oluşmasını diliyoruz. İşçi sınıfı sosyalistleri tüm demokratik örgütlerde ve kongrelerde bu ilkelerle çalışmışlardır, ama birçok yerde ayrılıkçı, grupçu tutumlarla karşılaşmışlardır. Aynı durumun TÖB-DER gibi çok önemli bir örgütün genel kuludna ortaya çıkmaması için **sorumlu** davranmak gerekir. Çünkü ayrılıkçılık ve grupçuluk güdenler, ortak - kollektiv - yönetim çabalarını yokuşa sürenler bu zararlı tutumlarının sorumluluğunu da üstlenmek zorunda kalacaklardır.

TÖB-DER'in Üçüncü Olağan Kurultayından daha güçlenmiş olarak çıkacağına, genel olarak emperyalizme, faşizme, tekellerin egemenliğine, sömürüye ve baskıya, militarizme ve savaş kundakçılığına, silahlanma yarışına ve barış düşmanlığına, şovenizme ve ulusal baskıya, özel olarak MC iktidarına karşı, emekçi halk hereketi lehine, öğretmenler üzerindeki faşist-gerici baskıları geriletmek doğrultusunda, acil ekonomik hak olan **«grevli toplu sözleşmeli sendikalaşma» hakkı** yolunda birliğini ve beraberliğini pekiştirmiş olarak, daha uyumlu ve etkin bir yönetime kavuşmuş olarak yeni çalışma dönemine gireceğine inanan KİTLE Gazetesi, genel kurula ve tüm örgüte başarılar diler.

SAVAŞ KIŞKIRTICILIĞI

(Baştarafı 4. Sayfada)

şabilecekleri ve her iki ülkenin de belli statü ve sınırlar içinde petrol arayabilecekleri bir konu, **çözümü mümkün olan bir sorun,** karşılıklı şovenizm ve gövde gösterileri ile iki ülke arasındaki gerginliğin artmasına neden yapılıyor. Sorun kasten çözümsüzleştiriliyor; adil ve makul antlaşma kapıları kapatılıyor.

Diğer yandan hem Türkiye hem Yunanistan ABD'den silah almak için yarışıyorlar. AET silah tekellerine başvuruyorlar. Askerî bütçelerini artırıyorlar.

Türkiye ve Yunanistan işçi sınıfı iki ülke arasında silahlanma yarışına ve savaş kundakçılığına, kışkırtıcılığına karşı çıkıyor. **Barış'ı savunuyor.** Savaş ve istila değil barış ve kardeşlik istiyor... Silah değil iş, ekmek, özgürlük istiyor.. Ve her iki ülkenin işçi sınıfı ve emekçi halkları kendi egemen sınıflarına karşı, onların ardındaki emperyalizme karşı İKTİDAR MÜCADELESİ'ni güçlendiriyorlar. İŞÇİLERİN BİRLİĞİ, HALKLARIN KARDEŞLİĞİ şiarı Yunanistan, Türkiye ve Kıbrıs'ta güçleniyor...

İŞÇİ LİDERLERİNİN MC'YE VE DGM'YE KARŞI MÜCADELE ÖNERİSİ:

GENEL SİYASİ GREV

9 Temmuz günü DİSK'e bağlı sendikaların merkez ve bölge yöneticileri ile işyeri temsilci ve baştemsilcilerinin katıldığı büyük bir toplantı yapıldı.

KİTLE Gazetesinin basımı aynı gün başladığı için bu toplantı hakkındaki bilgileri geçen sayımıza yetiştirememiştik.

Toplantı gündeminde yer alan konuları, faşist baskılar ve faşist tırmanış, MC iktidarı, Devlet Güvenlik Mahkemeleri ve TRT gibi önemli sorunlar oluşturuyordu.

Toplantının en önemli yanı çok sayıda fabrika temsilci ve baştemsilcisinin ya da bölge temsilcisinin yaptıkları konuşmalardı. Bizzat üretim içinden, işçi sınıfının bağrından gelen her türlü baskıya, faşist saldırıya, sindirme operasyonuna, sömürünün yoğununa, işveren zorbalığına göğüs gererek işçi sınıfının mücadelesini fabrikalarda, işyerlerinde omuzlayan, işçilerin nabzını herkesten daha fazla ellerinde tutan işyeri temsilcileri ve baştemsilcileri ile sendika taban birimlerinin sözcüleri faşizme karşı azimli tutumlarını olanca kesinliğiyle dile getirdiler.

Sendika taban birimlerinin sözcüleri ve işyeri temsilcileri DİSK'in sağlam geleceğinin en büyük güvencesi olarak toplantıda temayüz ettiler. Bu olgu Türkiye'de sanayi proletaryasının içinde bulunduğu büyük uyanışın kanıtı oldu. Ve toplantı gösterdi ki, DİSK'i sosyal demokratlaştırma amaçları CHP'nin ve kuyrukçularının tüm çabalarına rağmen bir düştür. CHP Genel Başkanı Mart ayında sanayicilerle görüşürken Türk-İş'in de, DİSK'in de tabanının yüzde seksenini kontrol ettiğini söyleyerek, işçi sınıfını reform yaldızlı bir tepsi içinde burjuvaziye sunmayı vaadetmiş ve Türkiye'de sınıf uzlaşmacılığını ancak «demokratik sol» un başarabileceğine olan «inancını» kendi deyimiyle dile getirerek, sermayeye «akıllı tercihiniz ben olmalıyım» demek istemişti.

Sosyal demokrasinin DİSK içindeki emellerinin öyle sanıldığı gibi kolay olmadığı, işçi sınıfının «altın tepsi» içinde burjuvaziye sunulacak bir güç olmadığı, hele hele DİSK işçilerinin burjuvaziyle sınıf işbirliğine sokulacak, kurtlara tatlı masallarla yem edilecek bir bütünlük olmadığı DİSK'in son Temsilciler Meclisinde açık ve seçik olarak görülmüş olsa gerek.

DİSK içinde reformist sendikacılığı yerleştirmek, kökleştirmek isteyen ve DİSK'i dışardan içeriden kuşatma manevralarını tezgahlamağa çalışan sosyal demokrasi ve bir kısım sendika bürokratı işçilere siyasi hedef olarak Cumhuriyet Halk Partisini göstermeğe devam ededursunlar, DİSK tabanında özellikle sanayi proletaryasının hızlı uyanışı yeni işçi liderlerini yetiştiriyor ve CHP takipçiliği gerçekte sözde kalıyor, işçilerin özlemleri de, eylemleri de, politikleşme süreçleri ve düzeyleri de CHP'nin çok ilerisindedir. Bu gelişim ve politikleşme süreci bugün spontane karakteri ağır basan bir görünüm taşıyorsa da, özünde işçi sınıfının devrimci ideolojisinin işçi kitleleri içinde yayılması, işçi sınıfı politik hareketinin (politik önderliğin) güçlenmesi ve merkezileşmesi, bugün dağınık müfrezelerde bulunan işçi sınıfının en ileri ögelerinin tek bir merkezi siyasi otorite çatışı altında bütünleşmesi için son derece olumlu bir ortamın varlığını ifade etmektedir.

Böylece sosyal demokrasinin işçi sınıfının gözüne girmeğe çalıştığı gözbağının kimilerinin sandığından daha da çabuk kaldırılacağı görülmektedir.

DİSK Temsilciler Toplantısında konuşan işçi liderleri, kendi sınıf bilinçlerine en açık proletaryanın devrimci ideolojisine ve politikasına en yatkın çok sayıda ileri unsurun yetişmekte olduğunu göstermiştir.

Sorun, bu gelişimi kendi haline bırakmamak, işçilere proletaryanın SİYASİ HEDEFLERİ'ni göstermemek ve en ileri işçi müfrezelerini işçi sınıfının SİYASİ İKTİDAR MÜCADELESİNDE birleştirmek, Türkiye'nin dört bir yanında yetişmekte, bilinçlenmekte olan işçi liderlerini ve fabrikalardaki, sendikalardaki işçi müfrezelerini sınıf savaşına sevketmek ve POLİTİK - EKONOMİK - İDEOLOJİK mücadele üçlüsünü gerçekleştirmek, müttefik sınıf ve zümrelerin işçi sınıfı etrafında saf tutabilmesinin koşullarını yaratmaktır.

Bu görev ise bugün dağınık şekilde bulunan tüm işçi sınıfı sosyalistlerinin örgütlü, bilinçli, disiplinli ve sistemli DEVRİMCİ ÇABALARI'nı öngörmektedir. Dün olduğu gibi bugün de işçi sınıfı sosyalistlerine dayatan sorun budur...

Yoksa, işçi sınıfı sosyalistlerinin görevi işçi sınıfını sosyal demokrasinin ve reformizmin kuyruğuna takmak değildir. Bu gibi eğilimler ancak işçi sınıfı sosyalistlerinin kollektif devrimci çabalarıyla önlenebilir ve önlenecektir.

9 Temmuz'da toplanan DİSK işçi liderleri faşizme karşı, MC iktidarına karşı, faşizmin tırmanışına karşı işçi sınıfının olanca gür sesiyle, tek bir soluk halinde FAŞİZME GEÇİT YOK diye haykırdılar.

Faşizme karşı mücadele azimlerini dile getirdiler. Konuşan işçi temsilcileri faşist tırmanışın karşısında sinmeyeceklerini, yılmayacaklarını, gerilemeyeceklerini tam tersine kararlıca mücadele edeceklerini dile getirdiler. Sözcüler «Faşizm kötü ve halk düşmanı bir şeydir» gibilerinden teşhis olarak doğru, fakat sınıf muhtevasından soyutlanmış kavramlar kullanmadılar. Faşizmin kimlerden ve niçin geldiğini bilinçle ifade ettiler. Faşizmin «patronların kanlı ve zorba iktidarı olduğunu belirttiler. Faşizmin ve faşist tırmanışın her şeyden önce işçi sınıfının ve onun uyanışını, onun mücadelesini sindirmeği amaçladığını söylediler. İşçilerin faşizm konusunda dile getirdikleri görüşleri, sosyal demokrasinin faşizm görüşleri değildi. Bilindiği gibi, elli yıldan beridir dünyada sosyal demokratlar faşizmi sınıflar üstü bir güç olarak gösterirler. Faşizmin tekelci finans kapitalin en gerici, en şoven, en emperyalist unsurlarının açık terörist diktatörlüğü olduğu gerçeğini gözlerden gizlemeğe çalışırlar. Faşizmi birkaç maceracının emelleri gibi gösterirler, hatta faşizmi birtakım küçük burjuvaların ve lumpenlerin sermaye üzerinde tahakkümü (!) olarak tanıtırlar. Bugün yerli sosyal demokrasi de faşizmi sınıf özünden soyutlamağa çalışmaktadır. Faşizmi Türkeş ve birkaç maceracının girişimi ve isteği olarak tanıtmaktadır.

Oysa işçi liderleri faşizmin işveren sınıfından geldiğini, tekelci büyük sermayenin kanlı diktatörlüğü olduğunu biliyorlar. Kendi sınıf düşmanlarının faşist olsun olmasın tüm kapitalistler, yani BURJUVAZİ olduğunu biliyorlar.

Toplantıya katılan binlerce işçi lideri sadece faşizme karşı sloganları haykırmadılar. Aynı zamanda sömürüye karşı İŞ-EKMEK-HÜRRİYET sloganını da tek bir ses halinde haykırdılar. Bugün bu slogan sosyal demokratların sloganı değildir. İşçi sınıfının sloganlarından biridir. Geniş işçi yığınlarına malolmuştur. Sadece işçi sınıfının değil, onun müttefiki geniş emekçi yığınların ve aydın kesimlerinin ortak mücadele parolalarından birisidir.

ETKİLİ BİR MÜCADELE ARACI: GENEL SİYASİ GREV

Konuşan işyeri temsilcileri ve sendika temsilcileri MC'ye karşı, faşist tırmanışa, faşist saldırılara karşı, Devlet Güvenlik Mahkemelerine karşı çeşitli direniş ve mücadele yöntemleri önerdiler. Bu öneriler arasında en yaygın olanı, en fazla destek bulanı ve en coşkunlukla alkışlananı genel grev önerileri oldu. Salonun hemen hemen tamamının, binlerce işçi liderinin tasvibini ve desteğini alan genel grev çağrısı işçi sınıfının MC'ye, faşizme ve gericiliğe karşı bu denli kararlıca önerdiği ve bugünkü koşullarda gerçekten en etkin silahtı.

DİSK Temsilciler Toplantısı işçi sınıfının daha güçlü mücadelelere, daha ileri birliklere doğru gelişiminin yeni bir kanıtı oldu. Ve işçi sınıfının bağımsız güçlerinin, yani sosyal demokrasinin yani burjuva reformizminin, tekelci burjuva liberalizminin gözbağlarından kurulmuş olan ve sınıf işbirliğini reddeden, sınıf uzlaşmacılığını lanetleyen kesimlerinin önemli bir nitel ağırlık taşıdığını, politik bakımdan örgütlenmeye, yani bağımsız ve devrimci politik örgütlenmeye, sosyalist örgütlenmeye açık yüzbinlerce kişilik bir işçi potansiyelinin bulunduğunu gösterdi. DİSK toplantısı işçi sınıfının birliği yolunda, işçi hareketinin bütünlüğü yolunda yeni gelişimlerin müjdecisi olduğu gibi, işçi sınıfının bağımsız politik birliği, SOSYALİST BİRLİĞİ yolunda da güçlü bir objektif zeminin, inkâr edilmez bir maddi platformun varlığını ispatladı.

Bütün bunların ötesinde DİSK toplantısı işçi sınıfımızın daha ileri mücadele düzeylerine, sınıfsal bilinç aşamalarına, daha gelişkin yöntemlere doğru olgunlaşmakta olduğunu gözler önüne serdi.

Tek cümleyle söyleyecek olursak, Temsilciler toplantısı işçi sınıfının KENDİLİĞİNDEN SINIF olmaktan, KENDİSİ İÇİN SINIF OLMAĞA doğru hızla yol aldığını bir kez daha kanıtlayan ve fabrikalardan gelmiş işçi sınıfı savaşçılarının gür seslerini duyurdukları, dostu düşmanı bir kez daha uyardıkları görkemli bir işçi oturumuydu.

kitle

Sahibi: Mehmet Yücel — Sorumlu Müdür: İlker Demir — Yönetim Yeri: Cağaloğlu Başmuhasip Sokak Tan Apt. No. 10-11 İstanbul — Dizgi - Baskı: İshak Basımevi 27 73 37 — Son baskı tarihi : 19 Temmuz 1976